

021, N. 11.
 ers.
 menten
 chels.
 ZOON
 s
 H. 3146
 E
 anciers
 schapp
 en
 ch-Indische
 Penang
 rijgbaar
 n
 ARD
 rschillende
 als Staats-
 huishoudk.
 ministratie.
 geschied.
 derland en
 resultaten.
 met namen
 nderd en
 worden door
 RILLARD.
 Den Haag
 5
 ank
 nipeg.

ter raadpleging en lezing op de leestafels der Oost- en West-Indische Mailbooten der Kon. Hollandsche Lloyd en der voornaamste Sociëteiten, Hotels, Café's en Leesinrichtingen, zoowel hier te lande als in Oost- en West-Indië.

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederland-sch belang“.

Vericht door Kolonel E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

KANTOREN:

HOOFDBESTUUR HEULSTRAAT 17, DEN HAAG.
 RICHTINGSDIENST TELEFOON 4519.

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD“
 HEULSTRAAT 17, DEN HAAG, TEL. 4519.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie“, en gezonden aan de Presidente: HEERENGRACHT 7, DEN HAAG.

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich tot den Administrateur: HEULSTRAAT 17, Tel. 4519.
 Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 20, Telefoon intercomm. 2793, beiden DEN HAAG.

N.V. NEDERLANDSCHE IJZERHANDEL Afd. ENTHOVEN

IJzerhandel, Gereedschappen, Complete Keuken- en Badkamer-inrichtingen, enz.
 VLAMINGSTRAAT 18 - DEN HAAG - TELEFOON 791

Speciale Export-afdeeling voor Uitrustingen naar Oost- en West-Indië

Hofleverancier van H.M. de Koningin.

Hofleverancier van H.M. de Koningin.

HEEREN EN KINDER KLEEDING

PEEK & CLOPPENBURG

KLEEDING NAAR MAAT

HOUD: Aan de leden, voor niet-leden der Vereeniging — In Memoriam. — Ned.-Ind. Officieren-Vereeniging. — Jonge Vrouwenschole. — Ingezonden stukken. — Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften. Uit de Eur. Pers. Uit de Ind. Pers. Uit de Chin. Pers. Lit.-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Van Vreemde Koloniën en Verre Landen. — Mededeelingen. — Mutaties van 9 tot 16 Maart 1921.

Aan de leden, voor niet-leden der Vereeniging.

In het vorige No. de oproep tot niet-leden om zich „Oost en West“ aan te sluiten; thans een beroep op de leden, om die aansluiting te willen helpen bevorderen. In de aanwending der middelen om het aantal te doen stijgen moet voor oogen worden gezorgd, dat naar het klassieke woord, afwisseling noodzakelijk is, en dat, gelijk een goed Hollandsch spreekwoord, waarin een goede dosis waarheid besloten ligt: de aanhouder wint. Wanneer dan een dusdanig beroep gedaan wordt op de leden, waar zij er met een minimum moeite aan kunnen geven, terwijl de uitkomst toch een groote betekenis kan zijn voor de vereeniging, voorzeker, mag verwacht worden, dat men, inkomende met doel en streven van „Oost en West“,

die geringe moeite zich gaarne zal willen getroosten.

Wilt dan dit blad, na lezing, en voorzien van een merkteeken bij den oproep en bij de voorlaatste pagina, toezenden aan een uwer bekenden, die nog geen lid is. Men kan zich dan overtuigen, dat de Vereeniging iets doet en iets geeft.

De uitslag daarvan zal, niet twijfelachtig, deze zijn: dat de niet-leden, op wie het Engelsch rijmpje in het vorig No. betrekking had, zich tot nadenken zullen zetten en hun voor den geest zal komen en dichtregel van den grooten Duitscher, die voor alle volken en alle tijden een schat van wijsheid en kennis zoo menigvuldig ten beste gaf:

Wie velerlei geeft, zal velen iets geven.

Met het gevolg, dat men zich voor het lidmaatschap aanmeldt, ten bate van zich zelve en ten bate van het algemeen.

Toekenning van Pensioenen en Onderstanden.

In de *Javasche Ct.* is opgenomen een Koninklijk besluit, waarbij is vastgesteld een reglement betreffende de toekenning van pensioenen en onderstanden aan de nagelaten betrekkingen van in en door den dienst omgekomen Europeesche en met deze gelijkgestelde landsdienaren.

HESSELS & MAK

Valeriusstraat 44 - DEN HAAG - Tel. H. 3730
 1ste klas Fabrikaten Confectieschoeisel
 Nuis 1ste rang voor Luxe-
 en Orthopaedisch Schoeisel naar maat

Protectie van voornaamste H. H. Medici hier te lande

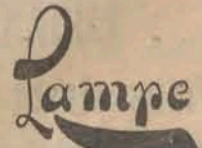

Model Voorjaar 1921

Chapeaux

vanaf fl. 15.-

Costumes Tailleurs naar maat vanaf fl. 98.-
 Groote collectie, elegante modellen.

Den Haag, Spuistraat 8

JULIEN & RICHARDSON BENNERNAGEL
 AMSTERDAM

Reguliersbreestraat 31-33 - Tel. N. 2943

Algemeen Assurantiekantoor ..

OOST

P.M. BROEKMANS AMSTERDAM
KONINGSPLEIN HOEK HEERENGRACHT
LADIES AND GENTLEMEN'S TAILOR

WEST

STEEDS VOORHANDEN HET PUNSTE EN ALLERNIEUWSTE
VOOR DAMES EN HEERENKLEEDING.
KLEEDING NAAR MAAT BINNEN 2 X 24 UUR GEREED

119

ISERIEF & CO.
Magazijn „De Prijslijst”
Veenestraat 16-18 · DEN HAAG · Valeriusstraat 29

Specialiteit
Tricolage
Garen en Band
Kousen

Verzending naar Oost- en West-Indië.

Stoom-, Wasch- en Strijkinrichting „Fortuna”
Mej. v. d. NEUT - Hoefkade 59

Wascht rein, tegen billijken prijs.
Wasschen en Stoomen van gordijnen,
spreien en dekens.

De goederen worden afgehaald te Den Haag, Scheveningen, Rijswijk, Voorburg en Loosduinen. 47

N.V. WIENER & VAN WITSEN
Gevestigd 1851

Indische Uitrustingen

ROTTERDAM DEN HAAG
35 Schiedamsche Singel 94 Noordeinde

Firma H. RAHR, Utrecht
ACHTER ST. PIETER 4 TELEFOON 443
OPGERICHT 1835. 301

Piano- en Muziekhandel.

H **Hammond School en COPIEERINRICHTING** **S**
Terwenakker 11a - Tel. 3117 - Rotterdam
(Ruys' Handelsvereniging) beveelt zich
beleefd aan als oudste inrichting op
dit gebied voor de levering van correct
schrijf- en copieerwerk.
Strengste discretie verzekerd. 82

MAGAZIJN VAN

Heerenhoeden en Pelterijen,

EDUARD PELGER,
Prinsestraat 35 - Den Haag,
Telefoon No. 3902. 30

IN MEMORIAM.
A. H. G. FOKKER.

In den op 9 dezer te 's-Gravenhage overleden heer A. H. G. Fokker, oud-voorzitter der factorij van de Ned. Handelsmaatschappij te Batavia, verloor „Oost en West” een zeer gewaardeerd medewerker, die van de oprichting der vereeniging af lid zijnde, haar steeds met raad en daad, vooral op financieel gebied, ter zijde gestaan en grooten diensten bewezen heeft. Jarenlang heeft de heer Fokker ook de vele moeiten en zorgen, aan *Boetan's* penningmeesterschap verbonden, vol toewijding op zich genomen. In hulpvaardigheid en nauwkeurigheid was hij zeker voorbeeldig, daarbij zoo eenvoudig en wars van alle vertoon. Waar op zijn wensch zelfs ter begrafenis niet gesproken werd, handelen wij zeker in den geest van den door ons betreunden overledene, door hier niet over zijn groote verdiensten uit te wijden. Zijn nagedachtenis zal bij ons altijd in dankbare waardeering blijven.

Ned.-Ind. Officiëren-Vereeniging.

De afdeling 's-Gravenhage van de „Ned.-Ind. Officiëren-Vereeniging” hield Zaterdag 21 Februari een algemeene vergadering, waar besproken werden:

- I. Voorstel ter verkrijging van georganiseerd overleg.
- II. Voorstel tot nadere verhooging der verlofs-tractementen.

Punt I werd ingeleid door den majoor-intendant O.-I. L. A. de Wit. Deze bepleitte de noodzakelijkheid van het georganiseerd overleg voor het Indische leger, daar het reeds voor de marine is ingevoerd en een ontwerp-regeling van het Dep. van Oorlog voor de landmacht in behandeling is.

De vertegenwoordiging in Nederland der N. I. O. V. heeft het vorig jaar reeds stappen gedaan bij den Minister van Koloniën, ten einde georganiseerd overleg te krijgen voor het Ned.-Ind. leger. Z. Exc. kon op dat verzoek niet ingaan, omdat de belangen vandaan leger in de eerste plaats berusten bij het legerbestuur en de Indische Regeering.

Besloten werd, het hoofdbestuur der vereeniging te Bandoeng te verzoeken het noodige te verrichten en eenzelfde verzoek te richten tot de vertegenwoordiging in Nederland ten opzichte van de hier te lande tewerkgestelde of met verlof zijnde militairen voor zuiver Nederlandsche belangen.

Punt II werd ingeleid door den dir. mil. apotheker G. A. Blits. Deze spreker wees op de te lage verlofs-tractementen in verband met den economischen toestand in Nederland en bracht 4 stellingen naar voren:

- 1°. Het verlofs-tractement moet zoo hoog zijn, dat daarmede minstens de gewone uitgaven voor huisvesting, voeding, kleeding en dergelijke kunnen worden bestreden.

KON. ERK. PITMANSCHOOL
Staatsblad 37.
DEN HAAG, Regentessepl. 26 · Mauritsweg 30, ROTTERDAM

Stenografie, Machineschrijven, Talen, Correspondentie, Boekhouden, Staatsinrichting. 173

KANTOOR- en HANDELSOPLEIDING.
Directeur-Gen. T. v. D. VEEN.

2°. Het is ongewenscht, dat voor dergelijke zakelijke normale uitgaven moet worden ingeleend, dat dus daarvoor in Indië overgespaarde gelden, vendugelden moeten worden aangesproken, schulden gemaakt.

3°. De noodzakelijkheid, om zoodanige gelden tijdens het verlof te moeten bestemmen voor gewone normale uitgaven, doet een belangrijke prikkel voor velen om naar Indië te gaan te nemen.

4°. De te lage verlofs-tractementen vormen tegendeel van een reclame voor Indië, met andere woorden: Het over het algemeen sobere bestaan van den verlofganger hier geeft den vaderlandgen weerspiegeling van het ruimere en vrolijkere leven in Indië, wat remmend moet werken op zoodanige aanvulling.

Ook ten opzichte van dit onderwerp werd besloten het hoofdbestuur in Indië te verzoeken de aangelegenheid ter hand te nemen.

Jonge Vrouwen-Scholen.

Te Batavia had op initiatief van mevrouw L. J. Hissink—Snellebrand een bijeenkomst plaats van belangstellenden met het doel te komen tot oprichting eener afdeling West-Java, van de vereeniging tot oprichting van jonge vrouwenscholen in Ned.-Indië.

De bijeenkomst had plaats ten huize van de heer A. G. A. Hissink, die de vergadering inleide met het beknopte verhaal van de totstandkoming der vereeniging op initiatief en door volhardende ijveren van sprekers moeder, mevr. L. J. Hissink-Snellebrand, die, zooals bleek uit deze sympathieke geschiedenis, het verwaarloosde, hulpbehoevende Indo-kind zulk een warm hart toedraagt, zijn toestand zoo volkomen begrijpt, zijn nooden meevolden en die, reeds in den tijd, dat zij een functie in 's lands dienst bekleedde, vele vrije uren en daaraan vele dagen en jaren wijdde aan het doel, dat zij zich had voor oogen gesteld: het Indo-meisje de leiding en vorming te geven, die zij behoeft, haar te wapenen voor 's levens strijd met vele praktische kundigheden en gezonde denkbeelden, voor haar taak als werkster in de groote, ingewikkelde, soms wreedsamenleving, voor haar roeping tot moeder en opvoedster van een nieuw geslacht.

De gloed van deze korte doeltreffende rede deelde zich mee aan de toehoorders, die van hun enthousiasme blijk gaven door goedkeuringen, opmerkingen, adviezen zelfs en vragen, om te komen tot nog zuiverder inzicht in het wezen van dit schoone maatschappelijk werk.

Op de haar eigen sympathieke wijze haar persoon op den achtergrond stellend, haar ideaal naar voren brengend, gaf de energieke oprichtster alle gewenschte inlichtingen en deelde nog mede, hoe zij tijdens haar Europeesch verlof in 1911 de belangstelling mocht winnen van vele sociaal voelende Nederlandsche vrouwen en mannen door lezingen voor het A. N. V., het Ind. Genootschap en Oost en West, dat, hoewel warm applaus en vlevende bewoordingen streelend waren, deze haar niet veel verder brachten naar haar doel, totdat haar de krachtige steun werd toegezegd van het A. N. V.

PERRY & CO.
AMSTERDAM · ARNHEM · 'S-GRAVENHAGE
UTRECHT · GRONINGEN

HUTKOFFERS

Zuid-Hollandsche Brood en Beschuitfabriek

WALDORPSTRAAT 16—22

's-GRAVENHAGE

TELEF. 1163

*Beveelt zich bij Uwe
Leden aan.*

**Behalve GOED BROOD
wordt U een dividend
van 5 0/0 gewaarborgd.**

124

Electro-techn. en Mechanisch Bureau „HOLLAND”

ANNASTRAAT 17 - DEN HAAG - TEL. H. 4738
2 x bellen.

Electriciteit op elk gebied.

*Groote keuze Electriche Ornamenten, enz.
Baden, Geysers, Waschtafels.*

A B M

**INDISCHE
UITRUSTINGEN**
VOORDEELIGST
ADRES:

**AU BON
MARCHÉ**
A. DE VRIES & ZONEN
AMSTERDAM
ROTTERDAM
DEN HAAG
UTRECHT
BAARN

J. P. KUIJPERS v/h Coupeur fir. Domhoff

1ste Klas Inrichting voor:
DAMESKLEEDING NAAR MAAT
Specialiteit in Amazone Costumes
BONTMANTELS EN PELTERIJEN

Den Haag - Oude Molstraat 11 - Telefoon H. 9320

Men vergeet te veel, dat de bevolking rond onze grenzen voor een groot gedeelte met onze taal vertrouwd is, dat ze bij het inkoop doen op ons grondgebied, zich van onze taal bedient, wat de meeste menschen niet weten of vergeten.

Daarom vraagt men zich af, wat L. G. d. H. bedoelt met zijnen typischen Deutscher, allicht min of meer weerspanning om de superioriteit van het hem opgelegde Nederlandsche onderwijsstelsel te aanvaarden, schoolmeester, die, schrik niet, oudstrijder is.

Bij eenige reclame, zullen zich zeker genoeg sollicitanten aanmelden, om daaruit de geschiksten te kiezen, ook niet, Duitsche schoolmeesters zijn wel eens iets pedant en het oud-strijder zijn zal misschien opwegen tegen de beroemde Nederlandsche „vrijheidszin” van ons volk, waarvan wij dagelijks staaltjes te zien of te hooren krijgen.

Dit is geen pleidooi voor den Duitscher, want de Belg aan onze Zuider-grens heeft eveneens gestreden.

Juist omdat vele van de onderwijzeressen zullen trouwen, veelal met landgenooten, lijken ze mij minder geschikt dan mannelijk personeel, daar de continuïteit daarmee gediend is, dus de leerlingen.

Wat verlangen nieuw te vormen Nederlandsche onderwijzers „rechtmatig” bij een incompleet aan werkkrachten? Men kan toch niet voortijdig iemand tot hoofdonderwijzer benoemen, als de onderwijzers ontbreken? Mij dunkt, dat juist de onderwijzers door het steeds oprichten van nieuwe scholen niet over promotie kunnen klagen.

Dus daarom moet de kogel zoo spoedig mogelijk door de kerk en houde het gebazel in de ruimte op.

Het kind wacht en het mag niet wachten, dat is het eenige, waar het om gaat.

Den Haag, 12 Maart 1921.

F. VAN PESKI.

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften.

UIT DE EUROPEESCHE PERS.

Het verslag—Ziesel en de P. E. B.

De Regeering heeft aan den Volksraad overgelegd een uittreksel van het verslag van den hoofdambtenaar Ziesel over de volksbeweging in de afdelingen Midden-Celebes (w.o. Toli-Toli) en andere streken van Celebes.

Het rapport is voor den Sarekat Islam vernietigend, schrijft het *Soer. Hbl.* van 14 Jan. o.m. Het is niet minder vernietigend voor de Nederlandsche regeerpolitiek van de laatste jaren. Het rapport bewijst afdoende, dat de Inlandsche maatschappij en het Inlandsche volk, als geheel genomen, niet rijp zijn voor de grondwettelijke rechten van het Westen; dat onbegrensde vrijheid van vereenigen en vergaderen, van persvrijheid, van afschaffing van het passensstelsel, gif zijn voor de zoo eenvoudige, doch hoogst gevoelige bevolking. Wij schreven hef reeds vroeger en het rapport-Ziesel is één doorlopende bevestiging van de juistheid van de inzichten van ons blad: „Lepelsgewijze, druppelsgewijze moet de Staats- en maatschappijleer van het Westen aan het Oosten worden toegediend. De mate, waarin de individu meewerkt, moet worden getoetst aan den graad van ontwikkeling en cultuur van de rechtsgemeenschap (samenleving, staats- en adatverband), waartoe hij behoort. En dienovereenkomstig moeten de publieke rechten worden toegekend. Doch met een reuzensprong is over geheel Indië het recht van vereenigen en vergaderen loegekend, zonder rekening te houden met de stadia van cultureele-, politieke- en staatsrechtelijke ontwikkeling.”

De Regeering heeft misgegrepen met het schenken van allerlei recht.

Ziehier wat de regeeringscommissaris Ziesel als

BATIK VERVEN
Batik-Apparaten, Batik-Teekeningen.
ATELIER VOOR ONDERRICHT.

OPGERICHT 1887.

FIRMA TENZER,

Noordeinde 139a, DEN HAAG (Holland), Tel. 4229.

—KUNST-SCHILDERSARTIKELEN.

Voorwerpen om te Snijden, Branden, Beschilderen, enz.

KUNSTINSTITUUT

De Scheveningsche Muziekschool

Dir. JOSEPHINE WINTER

Keizerstraat 23 - Scheveningen

zijn bevinding over den Sarekat Islam „meent moeten aannemen.”

„Er moet onderscheid worden gemaakt tusschen de officieele S. I. en de werkelijke S. I.

De officieele S. I. is uitgedrukt in de statuten, huishoudelijk reglement en andere openbare geschriften, de vereeniging betreffend. Van de officieele-S. I. hoort men ook op congressen en algemeene vergaderingen, eveneens in den Volksraad. Het drijven van de S. I. in de practijk evenwel stemt daarmee niet overeen. De officieele S. I. houdt haar leden voor verdraagzaamheid te trachten, zorgzaam te zijn ten opzichte van medemenschen, in de eerste plaats van hun landgenooten; beschaafd te wezen. De werkelijke S. I. brengt dadelijk scherpe scheiding tusschen leden der vereeniging en ongeloofigen, zelfs tusschen S. I.-ers en rasgenooten, niet-S. I.-ers, welke leden als half- of niet-geloofigen worden beschouwd en behandeld. De leden sluiten zich aan als behoren zij tot een bijzondere vrome orde, die elkander door dik en dun steunen, de ongeloofigen verdedigen, met medelijden of minachting neerzien.

De landgenooten, niet S. I.-ers en dezen negeeren zich het recht aanmatigen bij vermeende beleedigingen, den godsdienst aangedaan, eigenmachtig op te treden en in stede van beschaafd, over algemeen aanmatigend en ruw-brutaal zijn.

De officieele S. I. wil niemand tot lid aannemen die door misleiding tot de vereeniging zou zijn gekomen, of die om persoonlijke redenen zich van de hulp van de S. I. denkt te verzekeren. Bij de werkelijke S. I. is de geheele propagandavoering één misleiding en worden personen, die om particuliere redenen wrok koesteren tegen het gezag der gezaghebbenden, in de eerste plaats aangenomen en tot de hoogste waardigheid verheven.

De officieele S. I. maant haar leden aan niet te gunstig en laatdunkend te zijn tegen leden of andere menschen. De werkelijke S. I. is zeer afgunstig ten opzichte van de bezittende klasse der leden, vooral wanneer die niet tot de rasgenooten behooren, laatdunkend in de hoogste mate en ruw de leden op tegen allen, die niet tot de vereeniging willen behooren.

De officieele S. I. verbiedt haar leden het landsbestuur te schaden of in verwarring te brengen. De werkelijke S. I. tracht een eigen macht te vormen, een staatje met een eigen bestuur, dat de adellijke hoofden zooveel mogelijk negeert dezen tart verdacht maakt.”

De officieele S. I. verbiedt haar leden het landsbestuur te schaden of in verwarring te brengen. De werkelijke S. I. tracht een eigen macht te vormen, een staatje met een eigen bestuur, dat de adellijke hoofden zooveel mogelijk negeert dezen tart verdacht maakt.”

Excellentie Fock zal den goeden koers uitsturen. De Volksraad moet hem hierin een steun zijn. Wij willen niet dat, zooals op het laatste Indische nationalistische congres te Nagpur (Br.-Indië) gebeurd, sprekers een gewapenden opstand van dorpen door het geheele land bepleiten.

Het blad doet een beroep op zijne geestverwanten, die leden van gewestelijke- en gemeenteraden zijn en die den 17en Januari leden voor den Volksraad zullen kiezen en zegt vervolgens o.m.:

Gij en wij willen niet, dat land en volk ten verdere worden gevoerd door ongere, misleidende opruiers. En onze Inlandsche en Chinese leden van Locale Raden willen dit evenmin.

De P.(ol.) E.(con.) B.(ond) wenscht rustige ont-

Electro-Technisch Bureau
H. VAN ZIJL
Fr. Valentijnstraat 102 DEN HAAG Tel. H. 8017

Licht, Kracht, Verwarming, Schel...
... en Telefoon-Installatiën.

Zeebaboe's en Jongens
beschikbaar.
te bevragen in „PERSINGGAHAN”
Bureaus-Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden
Boetzelaerlaan 2 - Tel. Sch. 248

VAN STRAALEN MONSIEUR & ERKELENS.
WIJNHANDEL

Hoofdkantoor: ROTTERDAM, Leuvehaven 34, Tel. 2456.
Bijkantoor: DEN HAAG, Lloydgebouw
Piet Heinplein, Tel. 1587
1588

Wil de Regeering zich bevoegdheid voorbehouden, dan moet zij dit in het contract doen, opdat de belanghebbende dat bij het teekenen daarvan weet. Nu geven wij toe, dat het niet netjes is van een ambtenaar, die op kosten van het gouvernement voor een bepaald vak is opgeleid, om dat gouvernement niet 5 jaren te dienen, zooals aanvankelijk in de bedoeling lag; maar waar de begrippen van fatsoen zich in de latere jaren gewijzigd hebben en de poenale sanctie op het tusschentijdsch wegloupen alleen bestaat in terugbetaling van alles wat door het land is uitgegeven, lijkt het ons van de zijde van den werkgever niet in den haak dat wegloupen te willen verhinderen, door het feitelijk onmogelijk te maken elders een betrekking te krijgen.

De Indische militie en Jan Fuselier.

Nu de lichte der Europeesche militie weer naar huis is teruggekeerd, heeft een der miliciens in de Pr. Bode een openbaar afscheidswaard aan het leger uitgesproken en daarbij verschillende vraagstukken aangeroerd.

De meeste miliciens bewaren prettige herinneringen aan hun Indischen diensttijd. Een der belangrijkste verschijnselen van de militie noemt de schrijver het feit, dat met elke nieuwe lichte weer geconstateerd kan worden, hoe de scherpe afcheiding, tot dusver tusschen militair en burger in onze kolonie zoo hardnekkig gehandhaafd, bezig is te vervagen. Het woord „koloniaal” gaat steeds meer op den achtergrond — verliest zijn ongunstige beteekenis. „Het onbekend maakt onbemind” wordt steeds minder van toepassing.

De miliciens hebben geleerd, dat het aantal aan drank verslaafden in den militairen dienst niet grooter is dan in de burgermaatschappij; zij hebben gezien, dat de dosis beschaving in de kazerne in het algemeen niet te wenschen overlaet. daartoe lette men op de tactvolle leiding, die de onderofficier in zijn kleinen kring weet te geven aan de onder hem gestelden. Laat men eerlijk zijn en erkennen, dat de „koloniaal” vroeger dwaas en onwerkkelijk is afgeschilderd en dat met geen mogelijkheid verschil kon ontdekt worden tusschen hem en een groot deel van de Indische Maatschappij, dat gemeenlijk met den verzamelaam *colonial people* wordt aangeduid.

Aangenomen, dat alle kwalifikaties van vroeger aan het adres der mindere militairen waarheid bevatten, dan deed men toch vroeger al verbaasd weinig om de mannen wat op te monteren!

De miliciens weten thans beter. Zes maanden lang hebben zij volop de gelegenheid gehad om een juist indruk te krijgen. En omdat zij die gelegenheid hadden, is de militair in hunne oogen gestegen. Er is een vooroordeel ontzenuwd; het lijkt den miliciens nu onbegrijpelijk, hoe men vroeger met zoo hautaine minachting op een der nuttige groepen onzer maatschappij kon neerzien.

Het is niet alléén aan de miliciens te danken, dat we hier den goeden weg opgaan. In geen geval. Want reeds was de vrijwilliger middels zijn goed georganiseerden bond bezig, zich betere bestaansvoorwaarden te scheppen. Ook de Eur. pers was reeds lang bezig voor den vrijwilliger een lans te

THE PH. VAN OMMEREN
CORPORATION OF NEW-YORK

New York, San Francisco (Cal.),
42 Broadway. 64 Pine Street.

belast zich met:

Expeditie :: Assurantie
Opslag van goederen, enz. enz.

Nadere inlichtingen worden gaarne
verstrek door

PHS. VAN OMMEREN, Rotterdam.

..... Vereeniging voor
Correspondentie-Onderwijs

Goedgekeurd bij Kon. Besl. 25-10-1912

Een uitstekende gelegenheid voor hen, die in Indië wonen en studeeren willen, biedt de Vereen. voor Corr. Onderwijs

Technische Cursussen: Ambachts, Zeevaartonderw., Werktuigkunde, Electro-Techniek, Bouwkunde, Teekenakten.

Handelskursussen: Boekhouden, Handelscorrespondentie, Schoonschrijven, Stenografie.

Talen: Moderne-, Oude-, Handelstalen, (Spaansch, Maleisch, enz.)

Wiskunde, Opleiding Examen, Ambachten en Beroepen, enz.

Opleiding akten L.O. Wiskunde, Boekhouden, Talen, Teekenen, Landbouwkunde.

Opleiding akten M.O. Wiskunde (Kl en Kv), Boekhouden (Kxii), Talen (Fransch, Duitsch, Engelsch), Teekenen (Ma t/m Mk), Werktuigkunde (Kii), Zeevaarkunde (I), Schoonschrijven (N).

Honderden Geslaagden.

Adm.-Adres: Koninginneweg 177
AMSTERDAM - Tel. Z. 6560

N.V. Brood- en Beschuifabriek

„DE OUDE VETTE HEN”

DEN HAAG
bij het Stadhuis

Alle soorten Brood, Beschuif,
Banket, enz.

Lunchroom - Tea-Concert

Adverteeren doet verkoopen

Wekeling, vooruitgang in bezadigd tempo. De Bond voor alles: krachtige handhaving van orde en wet. Volkeren en naties moeten nu eenmaal hun natuurlijke groei hebben.

Groote belangen van uw land en volk staan op spel! Voor Westerling en Oosterling zijn orde, wet, handhaving van de wet, de onontbeerlijke voorwaarden van vooruitgang, geestelijk, zedelijk, materiëel!

Den waarborg, dat de door ons voorgestane richting van regeerbeleid zal worden gevolgd, geeft de waardiging naar den Volksraad van de candidaten van den P. E. B.

Het blad noemt 12 namen van Europeesche en 12 namen van Inlandsche candidaten. Wij vermelden hiervan de heeren: A. J. Engelenberg, Mr. A. J. Galestin, Mr. H. s' Jacob, M. J. van der Jagt, J. Houtsma, J. den Hollander, Mr. S. J. Hirsch, Mr. A. van Gennep, B. Roep; Pangeran Toemenggoeng Ario Koesomo Joedo, Raden Kamil, Raden Toemenggoeng Rangga Soeria Karta Segawa, Raden Mas Adipati Pandji Ariodinoto en Dr. N. Ng. Hadjiman alias Wediodipoero.

Ontslag van op 's lands kosten opgeleide ambtenaren.

De Regeering wenscht, dat in afwachting van een definitieve regeling ter zake, niet dan wegens zeer bijzondere reden aan ambtenaren, die op 's lands kosten zijn opgeleid en hun verbandtijd nog niet volde hebben uitgediend, binnen den verbandtijd — d.i. binnen 5 jaar na indiensttreding — ontslag wordt verleend, zoodat zij, ook al kunnen lagere autoriteiten beslissen, steeds in dergelijke gevallen om ontslag vooraf geraadpleegd wenscht worden.

Melding makend van het geval, waarbij aan den ingenieur Meyer ontslag uit 's lands dienst is geweigerd, voegt het Soer Hbl. hieraan o.m. toe:

Wanneer dus iemand in Holland een verbintenis aangaat voor Indië — afgaande op officieele inlichtingen en een coulante manier van handelen onstervellende — waarin overeengekomen is, dat hij het door den lande uitgegeven bedrag zal terugbetalen, wanneer hij binnen 5 jaar den dienst verlaat, dan moet het dien persoon toch veroorloofd zijn, welke reden hij dan ook heeft, den dienst te verlaten. Op de wijze, waarop in het contract de voorwaarden zijn opgesomd, blijkt ten duidelijkste, dat voor den contractant den weg openstaat om binnen den termijn van 5 jaar 's lands dienst te verlaten, mits aan de financieele verplichtingen voldaan wordt. Wanneer op een desbetreffend verzoek de Regeering botweg een weigerend antwoord geeft, is dit o.i. een handelwijze in strijd met het contract.

De Java-Bode van 7 Januari kan met deze opmerking instemmen. Het schrijft: Wanneer inderdaad, zooals het geval moet zijn in de door den ingenieur Meyer geteekende verbandacte, niet anders bedongen is, dan dat hij binnen den contractstermijn van 5 jaren den dienst vrijwillig verlatende, de opleidingskosten en verdere uitgaven voor uitrusting en transport moet terugbetalen, dan gaat het niet aan om later het contract uit te breiden door zonder meer ontslag te weigeren, omdat de contractueele termijn nog niet verstreken is.

Instituut „VAN WIJNGAARDEN”
Neutrale School voor M.U.L.O Jongens en Meisjes.
2de Schuifstraat 332 (Duinoord), Den Haag.
Afd. A (6 leerjaren) opleid. H.B.S., Lyceum en Gymnasium
Afd. B (3 leerjaren voor leerlingen boven 12 jaar). Opleiding voor verschillende examens.
Schoolgeld f 60.— tot f 100.— per jaar.
Kleine klassen, ruime lok. jen, Centr. verwarming, Electr. verlichting.

ENGELSCH KLEERMAKERIJ
Firma B. SHOEMAKER
29 WESTEINDE DEN HAAG

Palm Beach Costumes
voor Indië.

Parkhotel
 van Stolkpark, Scheveningsche Boschjes.
 Tel. S. 733 - S. 1525 - S. 467
 170
EERSTE RANGS FAMILIEHOTEL
 Centrale Verwarming, Electricch Licht, Baden,
 Rustige ligging.
LIFT.
 Bijzonder geschikt voor Zomer- en Winterverblijf.

Maison van Wijk
 Obrechtstraat 57 - 's Gravenhage - Telefoon H 2665
UITZENDING VAN DINERS vanaf f 1.00
 Speciaal ingericht tot het leveren aan huis van
 Dejeuners, Diners en Soupers.
 136 **KOUDE EN WARMESCHOTELS.** J. H. M. KOETS

Dans- Instituut

B. STERNFELD
 Leerling v. h. Instituut Jacques Dalcroze
 te Genève
Koningin Emmakade 133 Tel. H. 3348
'S-GRAVENHAGE
 Onderwijs in
Modern Dansen
 alsmede in
Klassiek,
Plastiek
en Rhytmische
Gymnastiek.

GRAND HOTEL COOMANS
 ROTTERDAM - HOOFDSTEEG
 Hotel bevat 250 Kamers met stroomend koud en warm
 water; 30 Kamers met Badkamers verbonden.
Logies met Ontbijt vanaf f 3.25 per persoon.
 De aandacht wordt gevestigd op de moderne
 Tearoom, uitkomend aan den Houttuin en op het
 daarachter gelegen luxe ingericht Restaurant BRISTOL.
 De Directeur H. HOLTHAUSEN

C. HOYNG
 SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
 AMSTERDAM - UTRECHT
Kristal - Porselein
 VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZULLEN MET
 POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ. ENZ.,
 uit de Plateelbakkerij „Zuid Holland“
 te Gouda. 109
 MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen.
 Garantie voor gave overkomst.

Restaurant KOLLOFFEL
 HEERENGRACHT 241 tusschen Gasthuismolensteeg
 en Raadhuisstraat.
 AMSTERDAM - TELEF. N. 4390.
 PLATS DU JOUR VAN 12-1.30 UUR. 216
 Diners van 4-8 uur à f 1.40 (omvattende Soep of voorge-
 recht, Vleesch of Visch, Groenten, Aardappelen en Dessert).
 ABONNEMENTSBOEKJES van 10 coupons f 13.—.
Zondags geopend van 4.30 tot 7.15 uur.

breken. Doch de invoering van de militie heeft op ongedachte wijze de toenadering verhaast. Onbewust — onvrijwillig misschien — heeft ieder milicien er toe medegewerkt om de afscheiding weg te nemen.

Zietdaar een zaak, die tót vreugde kan stemmen. Want in elk land is de soldaat een ordelijk lid van de maatschappij. Daarnaar wordt hij behandeld en bejegend door zijn medemenschen.

Schr. besluit: Het mag ons dankbaar stemmen, dat ook de miliciens er toe hebben medegewerkt om het leger de plaats te geven, die het in Indië behoort in te nemen.

Journalistiek.

Met ingang van 1 Jan. is de heer Zentgraaff, redacteur in Midden-Java, uit de redactie van het *Soer. Hbl.* getreden. In den heer Zentgraaff, schrijft de *Sum. Post.*, verliest het blad een van zijn meest gewaardeerde en actieve medewerkers.

De *Java Bode* bericht, dat de hoofdredacteur, de heer J. Schaap, met verlof naar Europa is vertrokken. Als wvd. hoofdredacteur treedt op de heer H. M. de Vries.

Eigen Rechter.

De vroegere administrateur van Gedong Biara, de heer d. J., die ervan verdacht werd, een dienaar der gewapende politie tot het plegen van een moord op een tevoren door hem mishandelden koelie te hebben aangezet en in preventieve hechtenis was opgesloten, heeft zich in de Medansche gevangenis van het leven beroofd.

Het lugubere verhaal, dat onder den titel van „Tropenkoller“ de verontwaardiging opwekte van ieder, die het las, werd kortgeleden ook in het Kol. Wkbl. in de rubriek „Uit de Inlandsche Pers“ weer gegeven.

De J. werd te Amsterdam geboren en was ongeveer 33 jaar oud, schrijft de *Sum. Post* o.m. In Holland studeerde hij voor den dienst der belastingen en was hij ook op een bank werkzaam. Het regelde leven had evenwel geen bekoring voor hem en hij trok naar Indië, waar hij als assistent werkzaam is geweest bij de H. A. P. M., daarna bij de Rubber Cultuur Mij. Amsterdam en vervolgens bij de Soengei-Lipoet-groep in het Tamiangsche.

Daar schijnen zijn driften, tegen welke hij altijd te kampen heeft gehad, de overhand te hebben gekregen. De aard van den Inlander scheen prikkelend op hem te werken; meermalen moet hij met zijn werkvolk in conflict zijn gekomen.

De verdediger heeft in den tijd van zijn bezoeken, den indruk gekregen, niet met een misdadig aangelegd mensch te doen te hebben, maar met een in wezen goed mensch, die zich echter niet voldoende wist te beheerschen en zijn brute kracht al te zeer in dienst stelde van zijn wil om aan te pakken, en bezwaren, die hem in den weg kwamen, uit den weg te ruimen.

„Wanneer hij werkelijk schuldig moet worden geacht, — zoo zei de heer Sùthoff, — dan zie ik in hem veeleer het slachtoffer van de omstandigheden, die sterker waren dan hij, (en vooral van het feit, dat hij in casu tegenover zich had een dienaar der gewapende macht, die 't niet noodig maakte

Restaurant SAUR, den Haag
 Lange Houtstraat, hoek Voorhout. 13
 Tel. Nos. H. 5045 en H. 5046.
Dejeuners, Diners, Souper.
 Specialiteit voor Visch en Zeeuwsche Oester

= Indisch Restaurant =

Waroong Djawa
 Kortenaerkade 10 - DEN HAAG - Tel. 4882
Uitzending van Diners

eenigen schroom te overwinnen) dan een tot misdaad geboren natuur.”

‘t Zij zoo! besluit de *Sum. Post.* Waar d. J. gemeend heeft, zich aan de hem wachtende straf te moeten onttrekken, past 't den levende niet hem te veroordeelen en kan 't goed zijn te luisteren naar dengeen, wiens beroepsbelang 't niet langer kan zijn, het gebeurde in een bepaald licht te stellen.

De aankomst der „K. V.“.

Wij ontleenen aan de *Loc. o.m.*:
 De onderzeeboot „K. V.“ kwam den 10en Jan. uit Nederland te Tandjong Priok aan. In een gloedvolle rede heette o.a. de adviseur voor het Havenwezen de officieren en de bemanning welkom in Indië; spreker gaf uiting aan het gevoel, dat iederen Nederlander bezielt, indien hij hoort van grooten prestaties door zijn kleine marine.

Van deze aankomst werd een regeeringsfilm gemaakt. Een landvliegtuig cirkelde in groote kringen boven de haven van Priok om getuige te zijn van de ontvangst.

De bemanning vangt de uitspanningsreis naar Java aan met een bezoek aan Buitenzorg, waar het noenmaal ten paleize van den gouverneur-generaal wordt genuttigd.

Een fraai geschenk.

Onder talrijke bewijzen van sympathie vertrok de heer De Stuers, oud-resident van de Preanger Regentschappen, naar Europa. O.a. werd hem namens vele Europeesche ingezetenen van Nederlandsch Indië een huldeblijk aangeboden.

De *Pr. Bode* maakt ook nog melding van het afscheid, dat de echtgenooten der regenten uit de Preanger van mevrouw De Stuers kwamen nemen.

De raden ajoe's gevoelden behoefte de echtgenooten van resident De Stuers dank te zeggen voor hetgeen zij deed in het belang van de vrouwen en de meisjes in de Soendalanden. Bekend is, dat zij een leidende rol speelde in verschillende vereenigingen, die opheffing der Soendaneesche vrouw beoogen, terwijl tevens door haar de liefdadigheid werd gediend.

De dank aan mevr. De Stuers nam een stoffelijken vorm aan, doordien de regentsvrouwen haar een fraai bewerkten koffer van inheemsch maaksel aanboden, bijna geheel gevuld met allerhande mooie geschenken, door de Inlandsche kunstnijverheid vervaardigd. Zoo was er koperwerk uit het Soemadang'sche, veel hoornen voorwerpen, gebatikte kains, geweven doeken, enz. Een product van den bekenden beeldhouwer Iko uit Tjimakri, mankeerde niet: het was een in den bekenden steen gesneden portret van zijn eigen vrouw. De koffer zelf was zeer kunstig bewerkd van buiten en van binnen.

Mevrouw De Stuers toonde zich hoogst erkentelijk en was bewogen over het fraaie geschenk.

UIT DE INDISCHE PERS.

Het Inlandsch Onderwijs te Pekalongan.

In de „Neratja“ van 13 November 1920 is de berichtgever, die zich „Torpedo“ noemt, niet al te best te spreken over den gang van zaken te Pekalongan, met betrekking tot het Inlandsch onderwijs aldaar.

Restaurant Royal

 'S-GRAVENHAGE 73
 Lange Voorhout 44 - Telef. 8580

Tel. 4060 - Haag - **MAISON VAN RIJN** Meermalen BEKROOND
 CUISINIERS
 Prins Hendrikstr. 28 - DEN HAAG - v. Galenstraat 43
 Dejeuners, Diners, Soupers, etc. Hors d'Oeuvres
 Varié, Mayonaises, Salade's, Koude en
 Warme Schotels, enz. enz.
 Meest Gerenommeerde Inrichting hier ter Stede.

Tarief Diners Hoogst zindelijk bereid, van de beste ingrediënten, aan huis bezorgd :-

Diners à f 1.- Vleesch Groenten Aardappelen	Diners à f 1.12 Vleesch Groenten Aardappelen Toespijs	Diners à f 1.70 Vleesch Groenten Aardappelen 2de Vleesch, Visch of gevogelte Compôte Toespijs
---	--	---

Met bijlevering van SOEP worden de prijzen met f 0.25 verhoogd.

COUPONBOEKJES
 verkrijgbaar voor 24 Diners tegen Gereduceerde Prijzen.
 24 diners à f 1.- f 23.- 24 diners à f 1.70 f 39.-
 24 porties soep . . f 5.-
 Speciaal Gesoigneerde DINERS met uitgebreid MENU
 f 2.50 p. couvert.
 Menu op aanvraag verkrijgbaar. 220
 Verzoeken bussen te weigeren met verbroken contrôle-sluiting.

Bij tientallen toch worden elk jaar de kinderen geweigerd op de Hollandsch-Inlandsche school, hoofdzakelijk ten gevolge van het feit, dat daár ter plaatse slechts één onderwijsinstelling van die soort aanwezig is.

Het schijnt, zegt de schrijver, dat de Gemeenteraad van Pekalongan maar niet op het denkbeeld kan komen, dat de oprichting van een tweede Hollandsch-Indische school bepaald hoogst noodzakelijk is en het is om die reden dat hij vraagt, of de Inlandsche gemeenteraadsleden van die plaats zich niet wat aan dit belangrijke onderwerp kunnen laten gelegen liggen.

Ook trekt het de aandacht, dat de Indische handelaren ten deze niet tot overeenstemming kunnen komen.

Waren zij eensgezind, dan zoude zonder twijfel de oprichting van een particuliere Hollandsch-Indische school kans van slagen hebben en evengoed kunnen voldoen als de bestaande particuliere Chinesech-Inlandsche school, zoowel te Pekalongan als te Kedoengwoeni, alwaar het aantal Chineezers betrekkelijk gering is.

Op de Kartinschool klaagt men steen en been over de herhaalde afwezigheid van het onderwijzerspersoneel.

Van de 4 onderwijzers zijn gewoonlijk niet meer dan 2 aanwezig.

Wel heeft men getracht, dit personeel aan te vullen met eene onderwijzeres van de particuliere Hollandsch-Chineesche school te Kedoengwoeni, doch toen viel wederom een ander uit en bleef het aantal aanwezige onderwijzers toch op 2 staan.

Het bestuur van de Kartinschool geeft zich alle moeite om de beschikking over onderwijskrachten te verkrijgen, doch heeft, niettegenstaande groote inspanning, daarbij geen succes.

Dat het onderwijs tengevolge van dit gebrek niet tot zijn recht komt, spreekt van zelf en verklaart het feit, dat reeds tal van leerlingen de school hebben verlaten.

Het is in het belang van het onderwijs der inlandsche meisjes, dat op de Kartinschool te Pekalongan spoedig een schoolhoofd wordt aangesteld.

De nieuwe bestuursindefeeling van de residentie Batavia, met ingang van het jaar 1921.

In de „Neratja” van 16 November 1920 komt de mededeeling voor, dat, zoodra de verschillende burgemeesters in de Residentie Batavia tot hoofden van Plaatselijk Bestuur zullen zijn aangesteld, drie Regentschappen tevens in het leven zullen worden geroepen, n.l. te Batavia met Tangerang, te Meester-Cornelis en te Buitenzorg. De functie van zelfstandige Patih, zooals die thans te Batavia, Meester-Cornelis en Buitenzorg bestaat, zal dan worden opgeheven. In de plaats daarvan komt een patih Kaboepatan, die voorloopig de functie van Wedono zal uitoefenen, op den voet, zooals thans te Serang, Pangkas Betoeng en ook op andere plaatsen bestaat.

Deze betrekking van fungeerend Wedono zal evenwel vervallen, zoodra de 3 Regentschapsraden zullen zijn in werking getreden en de zoogenaamde ontvoogding haar beslag zal hebben gekregen.

De betrekking van patih Kaboepatan komt dan tot haar volle recht.

Voor de oprichting van 3 Regentswoningen zijn reeds de noodige bevelen gegeven.

Het Hospitaal te Salemba (Weltevreden).

Zooals bekend is, is men in het Inlandsche blad „Neratja” herhaaldelijk opgekomen voor de verbetering van zekere toestanden in het hospitaal te Salemba.

Verschillende misstanden, welke in die ziekeninrichting bestonden, werden in die artikelen blootgelegd en die hebben blijkbaar de aandacht getrokken van de autoriteiten.

Zoo schrijft de redactie van de „Neratja” in haar nummer van 2 November 1920, dat zij, naar aanleiding van hare artikelen, bezoek heeft ontvangen van den mantri in het hospitaal, den heer A. Hadi, die niet alleen zijn dank uitsprak voor het feit, dat de redactie openbaarheid had gegeven aan bestaande grieven en den weg had aangewezen om daarin verandering ten goede aan te brengen, doch ook, dat de heer Hulshoff alles in het werk zou stellen om de bestaande gebreken op te heffen.

Dit kon echter slechts geleidelijk geschieden, want onder de leerling-verplegers zijn zulke recalcitrante individuen, en zij hebben zulk een onaangename manier van optreden, dat het zeer veel tact vereischt, om met die lieden samen te werken.

Ook bij de mantri-verplegers speelt het traktement een te groote rol.

De Redactie is natuurlijk zeer erkentelijk voor den uitgesproken dank en voor de verschillende gedane mededeelingen en twijfelt er geen oogenblik aan, dat door oprechte samenwerking van de heeren Hulshoff en Zeester, de misstanden spoedig tot het verleden zullen behooren.

Aan den mantri Hadi zal het zeker gegeven zijn om leerling-verplegers en mantri-verplegers den goeden weg te wijzen.

Moge het Salemba-hospitaal werkelijk een instelling worden, waar men zijne gezondheid kan herkrijgen, zegt de schrijver.

UIT DE CHINEESCHE PERS.

Chineesche politiek.

Onlangs kon men onder de politieke mededeelingen in de „Perniagaan” lezen, dat er in China een staatsgreep had plaats gehad en de tegenwoordige Republikeinsche Regeeringsvorm had plaats gemaakt voor de vroegere Keizerlijke Dynastie.

Terstond werd daar evenwel bijgevoegd, dat deze berichten door de lezers onder de grootst mogelijke reserve moesten worden aanvaard en dat men goed deed nadere lijdningen af te wachten.

Bovenstaande berichten waren vermoedelijk niet officieel en hoogstwaarschijnlijk afkomstig uit Shanghai, alwaar men ze uit de Europeesche Pers had overgenomen, die op haar beurt weer was geïnspireerd door de berichten van de Noordelijke partij uit Peking en omliggende landen.

Zooals het in dergelijke gevallen meer voorkomt, wordt aan de oorspronkelijke berichten het een en ander toegevoegd of afgenomen, met het gevolg, dat een verdoezeld beeld wordt verkregen van den werkelijken toestand.

Alle uit China komende lijdningen wijzen er evenwel op, dat er sterke politieke bewegingen worden waargenomen.

Zoo zou generaal Toan Sjoei Jui, die als dictator van de Noordelijke partij fungeerde, zijn gezag hebben verloren en door de Anfu- of militaire partij zijn verlaten.

HOTEL-PENSION PHILADELPHIA

LEIDSCHKE KADE 94, tegenover het Leidsche Boschje.
 AMSTERDAM - TEL. Z. 3275.

Zeer aanbevelenswaardig voor Indische Families.
 DAGELIJKS RIJSTAFEL.

INDISCH EN EUROPEESCH RESTAURANT. 61

KAMERS MET EN ZONDER BADKAMER.

Lift. Centr. Verwarming

Restaurant VAN DER PIJL
 PLAATS 18 :: LA HAYE

MAISON DE PREMIER ORDRE
 Livraison en ville et en province

Grand Hotel Restaurant
 „Central”
 In alle Kamers warm en koud water
 De meest bekende Inrichting der Residentie.

HOTEL PAULEZ
 geeft weder dagelijks van 3.30 tot 5.30 uur, zijn bekende intieme
Afternoon-Tea-Concerten
 door het ensemble 106
WILLY HONSBEEK & A

Indisch Restaurant
 Laan v. Meerdervoort 68
 DEN HAAG
 Geopend van 12 uur tot 8 uur 163

HOLLAND HOTEL
 tegenover de Wagenbrug
 Restaurant à la carte en pension
 DEN HAAG 148

Z. H. B.
ZUID-HOLLANDSCHE BIERBROUWERIJ
 DEN HAAG
 Bijkantoren te AMSTERDAM, BANDOENG,
 BATAVIA, SOERABAYA, BOMBAY, BRUSSEL,
 LONDEN, PARIJS 50
 Vraagt de alom bekende
Z. H. B. Bieren

Grand Hotel Restaurant „ALLARD”
 Kruisakade 32 - ROTTERDAM - Telef. 12692
 Alle Kamers zijn voorzien van Koud-
 en Warmwateraanleg. 81
 Huis van den 1sten Rang

Nederlandsch Indische Escompto Maatschappij

Opgericht in 1857

Kapitaal f 50.000.000.—
 waarvan geplaatst en
 volgestort f 45.000.000.—
 Reserve f 10.000.000.—

Hoofdkantoor te BATAVIA.

Agentschappen in de voornaamste plaatsen van
 Nederlandsch-Indië, te AMSTERDAM en te
 'S-GRAVENHAGE,
 Prins Hendrikplein 14.

Het Agentschap te 's-GRAVENHAGE
 belast zich met alle Bankzaken, alsmede
 met aan- en verkoop van Effecten.
 Neemt gelden à deposito en in rekening-
 courant tegen rentevergoeding.

Safe-Deposit.

Open en Gesloten Bewaarneming.

Rotterdamsche Bankvereniging

Kapitaal en Reserven f 105.000.000.—

(t. w. : kap. f 75.000.000.— en reserve f 30.000.000.—)

ROTTERDAM AMSTERDAM 'S-GRAVENHAGE

Boompjes	Rokin	Mauritskade
Coelsingel	Zaandam	Bezuidenhout
Delfshaven		Kneuterdijk
Feijenoord		Naaldwijk
Schiedam		Rijswijk
Vlaardingen		Seheveningen

Handelscredieten.
 Voorschotten in rekening-Courant.
 Deposito's.
 Cheque-Rekeningen met rente-vergoeding.
 Gelegenheid tot open en gesloten bewaargeving.

SAFE-DEPOSIT.

Nationale Bankvereniging

Kapitaal en Reserven f 7.200.000.—

Hoofddirectie en Centrale Administratie te Utrecht.

Alkmaar	Geldermalsen	Purmerend
Alphen a/d Rijn	Gouda	Schagen
Amersfoort	Gorinchem	Schoonhoven
Apeldoorn	Groenlo	Sliedrecht
Arnhem	Groningen	Sneek
Assen	Haarlem	Stadskanaal
Barneveld	Harlingen	Terneuzen
Bodegraven	Heerenveen	Tholen
Boreulo	Helder (den)	Tiel
Boskoop	Hengelo (O.)	Uithoorn
Coevorden	Hoogeveen	Utrecht
Culemborg	Hoogezand	Veenendaal
Delft	Hulst	Vlissingen
Den Burg (Texel)	Katwijk	Wildervank
Deventer	Leeuwarden	Woerden
Doetinchem	Lochem	IJmuiden
Dokkum	Meppel	Zeilst
Dordrecht	Middelburg	Zierikzee
Drachten	Nijmegen	Zutphen
Ede	Oostburg	Zwijndrecht
Franeker		

DISCONTEEREN EN INCASSEEREN
 WISSELS OP BINNEN- EN BUITENLAND

CENTRALE BANKVEREENIGING

Molenstraat 39 - 'S-GRAVENHAGE - Telef. N. 1481

RENTEVERGOEDING VOOR DEPOSITO'S.

Met 1 dag opzegging	2 1/2%
Met 3 maanden opzegging	3 1/2%
Met 1 jaar opzegging	4 1/2%

Zenden op aanvraag een uitvoerig Wekel. Beursoverzicht
 ADVIES BIJ BELEGGING.

DE BAS & Co., Bankiers

HEERENGRACHT 17 - 'S-GRAVENHAGE
 BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

:-: Safe-Inrichting. :-:

Zooals bekend is, zijn er in China 4 partijen, die elkander het gezag betwisten:

1°. de Anfu- of militaire partij onder leiding van generaal Toan;
 2°. de Tsjili-partij, of de partij van den president der Chineesche republiek, onder leiding van generaal Hsu Sji Tsjang;

3°. de militaire partij in Zuid-China onder leiding van generaal Loe Joeng Ting, die het gezag heeft over de provincies Kwantoeng, Kwangsi en Hoenan;

4°. de constitutioneele partij, die oorspronkelijk vereenigd was met de militaire partij te Canton en die een eigen bestuur te Shanghai in het leven heeft geroepen onder leiding van den bekenden Dr. Soen Jat Sen, alsmede Dr. Woe Ting Fang en anderen. Deze partij wordt gesteund door generaal Tang, gouverneur van de provincie Yuanan.

Te zamen vormen zij de Zuidelijke partij. Behalve deze 2 hoofdgroepen, oefenen verschillende gouverneurs nog in hunne ressorten hun eigen gezag uit, die zich noch aan de bevelen van de Noordelijke partij noch aan die van de Zuidelijke partij gelegen liggen.

Onder de toogevende generaals behooren generaal Laoeng te Canton van de Zuidelijke partij en generaal Tsjang Tso Lin van de Noordelijke partij. Deze laatste is gouverneur van Mantsjoerije, bestaande uit de provincies Moekden, Kirin en Sjingking. Hij beschikt over een voldoende in aantal en goed toegeruste troepenmacht.

Volgens de jongste berichten nu, zegt de politieke verslaggever in de „Perniagaan" van 16 October 1920, is het dezen generaal Tsjang Tso Lin gelukt, aan generaal Toan en diens militaire partij den genadeslag toe te brengen, niet zoozeer om de Tsjili-partij van den President der Republiek te steunen, doch om de Republikeinsche regeeringsvorm de plaats te doen ruimen voor de Boandynastie, d.i. het herstel van het keizerrijk.

In verband hiermede werd geconstateerd, dat een gedeelte van de Pekingsche bevolking onrustig werd en met haar have en goed her- en derwaarts trok, uit vrees voor mogelijke roofpartijen.

Anderen zetten tegen zeer lage prijzen hunne bezittingen van de hand.

De Pekingsche bevolking verwachtte reeds geruimen tijd een politieke omwenteling en een terugkeer van de monarchie.

Dit zou trouwens niet de eerste maal zijn, dat deze ingrijpende bestuursverwisseling werd verwacht.

Reeds drie malen werden daartoe pogingen in het werk gesteld. De eerste door generaal Juan Shi Kaij, doch diens beweging verliep, hoewel hij als een bekwaam diplomaat werd beschouwd. De tweede had plaats onder leiding van generaal Tsjang Hsoen, doch diens actie duurde slechts eenige dagen. En thans de derde onder generaal Tsjang Tso Lin, die, evenals de beide vorige, evenmin succes zal hebben.

Deze militaire leiders waren en zijn zonder twijfel persoonlijkheden, die over vele en goede vermogens beschikken en beschikken, doch waar het hun niet gelukte hun doel te bereiken, daar zal het herstellen van de keizerlijke dynastie in China hoogstwaarschijnlijk wel voor niemand zijn weggelegd.

Een land trouwens, dat eenmaal een republiek is geworden, is niet meer geschikt voor een monarchalen regeeringsvorm.

Laat het zich dus aanzien, dat bij den tegenwoordigen stand van zaken deze voorloopig wel zullen blijven zooals zij zijn, uit de berichten mag men evenwel wel opmaken, dat het in China op politiek gebied onrustig is, een toestand, die trouwens op het Consulaat-Generaal van China te Batavia niet werd weersproken.

VAN DER HAM & SMITTE

Fred. Hendrikplein 37 - 'S-GRAVENHAGE - Tel. Schev. 2607

Effecten, Coupons, Deposito's,
 Beleggingen, Prolongatiën, Handelscredieten
 Incasso's en Rekening-Courant.

TAAMS & KEYSER
 Bankastraat 10 's-Gravenhage
IN EFFECTEN.
 Speciale afdeling Incurante Fondsen.
 Cultures - Industrie - Handel.
 Ons blad wordt op aanvraag geregeld toegezonden.
 COUPONS. REK.-COURANT.

LITERATUUR-OVERZICHT.

De uitgave van het Ind. Militair Tijdschrift voortgezet.

De Indische pers heeft te vroeg de doodsklok geluid over het Indisch Militair Tijdschrift. Weliswaar heeft de uitgever G. Kolff en Co. te Weltevreden de uitgave gestaakt, doch de Indische Krijgskundige Vereeniging heeft zich over dit „traditioneel stukje Indische leger" ontfermd en doet de No. 1 van den 52en jaargang (1921), onder redactie van den kapitein van den Generalen Staf D. Boeyve Visser en Co. te Bandoeng, verschijnen.

Het Nr. brengt de volgende bijdragen: De Marine door C. D. Lagerwerff. — Het schoolschieten der Infanterie door G. W. Calicher. — Infanterie-reorganisatie, door D. — Onze officierswoningen, door E. Sieburgh. — Iets over gymnastiek en sport, door D. — De algemeene herziening van de bezoldiging van landsdienaren, die uitsluitend in hoofdzak behooren tot de zgn. importkrachten, door

Zeitschrift für Ethnologie.

In No. 1 van jaarg. 52 (1920 en 1921) publiceert de A. Maass (de bekende Sumatra-reiziger) een opstel over sterren en sterrebeelden, welke bekend zijn bij verschillende stammen van den Indischen Archipel en welke namen er aan geven.

De Waterstaatsingenieur.

Ir. M. de Wolff schrijft in het Dec.-Nr. een „Nota betreffende de noodzakelijke verhooging van het voor het weg- en wateronderhoud in het gewest Preanger Regentschappen beschikbare bedrag". — Over verhooging van de buitenbochten bij wegen, artikel ir. J. J. A. van Dreveldt (Opmerkingen betreffende straten en bochten van bergwegen in Nederlandsch-Indië, in verband met de rapporten der irs. Van Voorst Vader en Jhr. Sandberg voor het Eerste Nederl. Wegcongres). — Overigens: Regeling van den rechtstoestand der Indische ambtenaren. — De technische pers in Indië (instemming met het geopperde denkbeeld; centralisatie van de technische periodieken in Indië). — Boekbespreking. Enz.

De slavernij in Oost-Indië.

Onder dezen titel verscheen in de reeks „Onze Koloniale onderredactie van R. A. van Sandick" een nieuw Nr. (Ser. III, No. 9). Schr. is de hr. S. Kalff, dus: aantrekkelijke leestuur. De hoofdschotel vormt natuurlijk de toestand der echte slaven der Europeanen ten tijde der Oost-Indische Compagnie; koopwaar evenals vee, met stempel op de arm, alleen minder in tel. De slavernij onder de inheemsche bevolking was (en is?) niet zoo menschonteerd, veelal vormde ze een stand in die maatschappij en was het lot van die slaven wel niet benijdenswaardig, doch evenwel ondragelijk.

De Indische Gids.

De Maart-afl. opent met een beschouwing van Mr. J. H. Abendonon, getiteld „Economische rechtvaardigheid voor de Indonesische bevolking in verband met de begrotingen-beschouwingen". Schr. oefent hierin critiek uit op hetgeen Mr. J. Gerritzen in zijne lezing in het Indisch Genootschap heeft gezegd ten opzichte der inlandsche bevolking, die zou zijn „uiterst weinig productief", in tegenstelling tot de „productieve" uitheemsche bevolking (Chinezen en Europeanen). Deze beoordeeling is volgens Mr. A. niet alleen volkomen ongerechtvaardigd en daardoor hoogst onbillig, doch geeft bovendien aanleiding tot prikkeling van reeds bestaande ontvredenheid en hieruit voortvloeiende onjuiste politieke stroomingen. — Onder het opschrift „Groot Boegkoelen. Een tegenspraak", keert de ir. J. C. F. van Sandick zich tegen een artikel van den hr. S. Upton (Ind. Gids, Oct. 1920). Schrijvers conclusie luidt, dat de hr. U. de spoorwegplannen voor Zuid-Sumatra in zijn opstel niet objectief en met den noodigen ernst beschouwd heeft en dat dus zijne uitspraken geen vertrouwen verdienen. — De hr. L. J. van der Waals geeft het eerste gedeelte van zijn bijdrage: „Schets van Sumatra's economische ontwikkeling gedurende de laatste eeuw." — Ten slotte een beschrijving der positie van den officier der Infanterie in verband met de organisatie van dat wapen, door M. J. E. Bos. — Overigens: Koloniale literatuur. — Wetenschap en industrie. — Bibliographie voor Oost- en West-Indië.

Een Ned.-Indische Handel-Maatschappij.

Aan bovengenoemd Ind. Gids-Nr. is het volgende ontleend: De hr. R. S. Casajangan Soripada verspreidt een circulaire, waarin hij het Nederlandsche volk opwekt om hem te steunen in zijn streven, dat hij meer dan twintig jaar gepageerd heeft: het bevorderen van de associatie tusschen Nederland en Indië. De schrijver meent, dat de belangen van Nederlanders en Indonesiërs samengaan en dat alleen van associatie zegen verwacht kan worden. Hij wil voor zijn

Bank-Associatie

Wertheim & Gompertz 1834 en Credietvereniging 1858.

ALLE BANKZAKEN.

Kapitaal en Reserves f 11.500.000.— Twintig Kantoren

HET ASSURANTIEHUIS — KEIZERSGRACHT 213 — AMSTERDAM
 TELEF. N. 9569, 1498 en Centr. 52 en 2145

Combinatie van Nederlandsche Verzekering Maatschappijen. - Kapitaal f 10.000.000.-

VERZEKERING tegen TRANSPORT-, BRAND- en INBRAAKSCHADEN
 Directie: F. A. SOREL.

verkeer naar Indië een Nederlandsch-Indonesische Handel-
 Maatschappij oprichten met aandelen van 10-100 gulden.
 Het doel is den rechtstreekschen handel, import en export,
 met Indonesische vereenigingen van producenten en hande-
 laren in Indië te bevorderen, met deze bepaling, dat een
 gedeelte van de winst zal worden gereserveerd voor de op-
 lading in Nederland van Indonesiërs voor alle takken van
 handel.

De hr. Casajangan Soripada heeft in Indië reeds de nood-
 ige relaties bij den inheemschen landbouw en handel ge-
 vonden. Op Sumatra trof hij verscheiden ondernemende
 Indonesiërs aan, die popelen van ongeduld om krachtige
 medewerking te verlenen door het leveren van de noodige
 producten.

Om het geld voor de oprichting bijeen te krijgen, heeft
 de hr. C. S. al zijn verspreide geschriften en lezingen in
 een boek vereenigd, waarvan de titel is: „Associatie Neder-
 land-Insulinde” en dat aan zijn adres: Breestraat 150,
 Rotterdam, verkrijgbaar is.

Zoodra mogelijk zal een vergadering van oprichters (aan-
 houders) der maatschappij worden gehouden.

Uitgaven van het Dep. van Landb., Nijverh. en Handel.

1. Mededeelingen van het Alg. Proefstation voor den
 landbouw. No. 6. Bemestingsproeven in den proeftuin. Ver-
 volg over het jaar 1919, door Dr. C. van Rossum.

2. Mededeelingen van het Proefstation voor Thee. No. 68.
 Nieuwe aantekeningen, door Dr. Ch. Bernard en Dr. M.
 Heuser. — Diverse insectenplagen, door Dr. Ch. Bernard.

3. No. 69. Verslag van het Proefstation voor Thee over het
 jaar 1919, door Dr. Ch. Bernard. — No. 70. Reorganisatie
 van het Theeproefstation en Helopeltisbestrijding. — No. 71.
 Verpakking van Formosa-thee, door Dr. Ch. Bernard. — De
 verpakking van Java-thee, door Dr. J. J. B. Deuss.

4. Korte Berichten voor Landbouw, Nijverheid en Handel.
 Febr. 1921. Economische gegevens over Bali en Lombok
 gedurende het eerste halfjaar van 1920. — Nr. van 10 Febr.
 1921. Enige bijzonderheden betreffende den schelpenhandel
 in Ned.-Indië. (Niettegenstaande de handel in schelpen
 voor Ned.-Indië een vrij groote betekenis is (in 1919 bijv.
 werd voor een waarde van ruim 1½ miljoen naar verschil-
 lende landen uitgevoerd) en tevens een niet te onderschatten
 bron van inkomsten vormt voor de bevolking van ver-
 schillende gewesten buiten Java en Madoera, zijn daar-
 rent in het algemeen nog slechts weinig bijzonderheden
 bekend. In verband hiermede heeft de Afdeling Handel
 van het Dep. van L. N. H. het nuttig geoordeeld om de win-
 stig van- en den handel in schelpen in de Buitenbezittin-
 gen tot een onderwerp van onderzoek te maken. De ge-
 gevens, welke als resultaat van de gehouden enquête werden
 verkregen, vindt men nu in genoemde publicatie (welke in
 het volgend Nr. der „Korte Berichten” wordt voortgezet)
 en een gewestgewijze gespecificeerd overzicht samengevat).

Nederlandsch-Indië. Oud en Nieuw.

De Maart-afl. opent met het portret van Luitenant-Generaal
 J. B. van Heutsz, oud-Gouverneur-Generaal van Ned.-
 Indië, die op 3 Febr. j.l. zijn 70sten verjaardag herdacht.
 De redactie geeft een waardeerend bijschrift. — De hr. R.
 Bloemendaal vertelt een door hem (in 1901) ondernomen
 schikking van den Merbaboe (met een mooie foto). —
 Het tal van afbeeldingen schrijft de hr. J. F. Snelleman over
 het kunstwerk aan fragmenten van huizen op de Kei-
 lingen. Schr. maakt de opmerking, dat een boek over de
 Keilingen en houten gebouwtjes nog altijd ontbreekt en er
 weinig kans bestaat dat het ooit zal verschijnen, want „op
 zigen eerbied voor de monumenten der inlandsche bouw-
 kunst moet men maar niet rekenen.” — De hr. R. M. Noto
 besluit zijn interessante bijdrage (met mooie il-
 lustrering): „Beknopt geschiedkundig overzicht van het
 koninkrijk Joggjakarto”. — Ten slotte levensbijzonderheden
 (met portret) van den hr. F. D. Cochius (overleden 26 Maart
 1921), een in koloniale handelskringen zeer gezeene per-
 sonlijkheid, die ook op journalistiek gebied geen onbekende
 geweest.

De Indische Mercur.

Inhoud van No. 10: Inventarisatie op de suikerfabrieken,
 door W. J. Penard. — De crisis van de rubbermarkt. —
 Malangsche Landbouwvereeniging. — Het verkrijgen van
 vruchtbaarheid in de zelfbesturende landschappen buiten
 Java en Madoera. — Westerafdeling van Borneo gedu-
 rende het eerste halfjaar van 1920. — Kultuurberichten. —
 Kleine mededeelingen. — Financiële berichten en versla-
 gen, zomede de overige wekelijksche rubrieken. — Verder
 een lange opgave van recente literatuur over aetherische
 oliën, boschwezen en hout, gommen en harsen, voedings-
 en voedermiddelen, vruchten en groenten, enz.

Algemeen Landbouwweekblad voor Ned.-Indië.
 In No. 31 o.m. de volgerde bijdragen: Verschillende

rupsen-plagen in theetuinen, door Dr. Ch. Bernard (slot). —
 Termieten-bestrijding, door Dr. Ch. Bernard. — Het be-
 sproeien der gewassen ter bestrijding van plantenziekten
 en schadelijke dieren, door C. A. Fremouw. — Onderstam-
 men bij onze vruchtboomen-veredeling, door K. Wiersma. —
 Het vraagstuk der verbetering van inlandsche copra in
 Ned.-Indië. Acad. proefschrift door Dr. S. van Velzen Camp-
 huis, besproken door F. van Peski. — De Indische cultuur-
 belastingen. — Het grondbewerkingsbedrijf in Ned.-Indië.
 — De rubbermarkt.

In No. 32. Ons Bosscha-Jubileumsnummer. — Eene kleine
 bijdrage over het behoud van de bouwkuin, het wieden,
 de grondbewerking, bemesting etc. in de koffiecultuur, door
 L. A. L. C. — Het stoken (op fabrieken van cultuuronder-
 nemingen), door H. J. S. Holman. — Wereld-theeproductie.
 — Voor de cultures (ontwikkeling der techniek), door C.
 F. B. — Selat Djaran, door K. van der Veer. — De taal is
 gansch het volk. — De overdracht van het syndicaats-
 presidium. — De minimum-loonen.

Indië. Geïllustreerd Weekblad.

Uit den inhoud van afl. 49: Toradja's (vervolg), door N.
 — Samosir (eiland in het Toba-meer), door F. G. Cool (ver-
 volg). — Uit de Landraadzaal, door Mr. H. M. B. ter Haar
 Romeny. — Bivak-leven. VII. Paardrijden, door M. A. van
 der Lijske. — De levensgeschiedenis van Tirtodrono (ver-
 volg).

Archief voor de Rubbercultuur in Ned.-Indië.

Inhoud van jaarg. 5, afl. 1: Vergadering van de Ma-
 langsche Landbouwvereeniging (Tijdelijk stopzetten van den
 rubbertap, enz.). — Een paar oculatie-methoden bij Hevea,
 door W. M. van Helten. — Kunstmatige bestuivingen bij
 Hevea Brasiliensis in 1920, door Dr. C. Heusser. — Over
 de resultaten verkregen met het oculeren van Hevea Bra-
 siliensis op de onderneming Pasir Waringin, door Dr. W.
 Vischer.

* * *

Ter bekorting eene opgave van titels ten besluite.

Leerboek der parasitaire ziekten en der hygiëne, door
 P. C. Flu. Deel II. Parasieten van dierlijken en anderen
 aard. (Weltevreden, Javasehe Boekhandel en Drukkerij).

Overzicht van de Inlandsche en Maleisch-Chinese pers.
 No. 4, 1921. Bureau voor de Volkslectuur en aanverwante
 aangelegenheden. Afdeling Pers. (Weltevreden, Drukkerij
 Volkslectuur).

Korte berichten van het Hoofdbureau van den Burger-
 lijken Geneeskundigen Dienst. No. 9. Geslachtsziekten. (Wel-
 tevreden, Albrecht en Co.).

Het rapport van het kerkbestuur betreffende de reorga-
 nisatie der Protestantsche kerken in Ned.-Indië. II. —
 Opiumana. VI. Over den handel in opium. (De Banier,
 4 Febr. 1921).

De ontginning der Djambi-aardolieterrinen. — Volks-
 lectuur. — Medische kroniek. X. (De Banier, 11 Febr. 1921).

Beschavingsarbeid in Ned. Oost-Indië, door B. J. J. Visser.
 — De W.E. Pater E. Cappers op het eiland Fordate, door
 E. Cappers. (Annalen van het Missiehuis te Tilburg, Maart
 1921).

Het leven van den suikerchemist in Ned.-Indië (vervolg).
 — Lezing van den hr. R. M. A. Soerjo Poetro over Java-
 anse muziek. (Orang Peladang, Febr. 1921).

Volkstelling en bevolkingsboekhouding, door J. J. M. de
 Bont. (Locale Belangen, 1 Febr. 1921).

Beschouwing over de Indische financiën, door J. E. Stok-
 vis. (Economisch-Statistische Berichten, 2 Maart 1921).

De kweekschool te Raja (Deli) 9 Juni 1909—20 Dec. 1920
 (met ill.), door G. Smit. — Onze zendingstaak, door Dr.
 F. J. Fokkema. (Nederlandsch Zendingblad, Maart 1921).

Indisch overzicht, door J. E. Stokvis. I. Crisis in de Sare-
 kat Islam. (Socialistische Gids 1921, blz. 73).

De havenstad der Vorstenlanden (Semarang), door H. Ch.
 G. J. van der Mandere (met ill.). (Morks Magazijn 1920, II,
 blz. 295).

Dr. I. Boldingh. Over de völvormigheid van den klapper
 (Cocos nucifera). (Departement van Landb., Nijverh. en
 Handel. Mededeelingen van de afd. Zaadteelt, No. 1).

De nieuwe onteigeningsordonnantie, door J. J. G. E.
 Rückert (II. Onteigening in het belang van de volkshuisves-
 ting). (Locale Belangen, 16 Jan. 1921).

Een tochtje naar Tosari, door Bertha (met ill.). (De Aarde
 en haar Volken, Febr. 1921).

**NEDERLANDSCHE
 HANDEL - MAATSCHAPPIJ**

Gestort Kapitaal f 80.000.000.-
 Statutaire Reserve 17.353.284.-
 Buitengewone Reserve 22.660.000.-

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Vestigingen in Nederlandsch-Indië,
 Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Trans-
 ferten. — Incasseeringen en Financieringen. — Schrifte-
 lijke of Telegrafische Credieten. — Reiscrédietbrieven. —
 Deposito's. — Rekeningen-Courant. — Administratie van
 Effecten en alle andere Bankzaken.

Algemeen Assurantie-kantoor DE BAS
 Fluweelen Burgwal 6 - DEN HAAG - Telefoon H. 4659

Bezorgt U elke gewenschte verzekering
 op de billijkste conditiën.

Handel- en Cultuur-Maatschappij
 Gevestigd te AMSTERDAM, Prins Hendrikkade 79. 21A
 Telefoon 49 Noord, Telegram-adres: Amesz, Amsterdam.

IMPORT van alle Nederlandsch-Indische producten.
 Neemt op zeer billijke conditiën vertegenwoordigingen aan
 van in Nederlandsch-Indië gevestigde firma's.

Belast zich met den verkoop van — en geeft voorschot op
 producten als: Tabak, Koffie, Rijst, Oliehoudende Ge-
 wassen, speciaal Copra, Sesame Zaad, Grondnoten, enz.

EXPORTEURS van alle voorkomende artikelen zooals:
 Textiel-, Papier-, Ijzer- en Staalwaren, Sundries,
 Levensmiddelen, enz.

BANKIERS: Nederlandsche Handel-Maatschappij.

Voor **Ziekte-**
Collectieve Verzekering
 is de aangewezen Maatschappij

de

**Centrale-
 Onderlinge**

Ziekenkas onder Administratie der Z. H. V.

Pletterijkade 50 's-Gravenhage

NEDERLANDSCH INDISCHE HANDELSBANK
 AMSTERDAM BATAVIA 's-GRAVENHAGE

Ampenan, Bandoeng, Bombay, Calcutta,
 Cheribon, Gorontalo, Hongkong, Kobe, Makas-
 sar, Medan, Menado, Palembang, Pekalongan,
 Probolinggo, Semarang, Shang hai, Singapore,
 Soerabaya, Tegal, Tjilatjap, Weltevreden.

Kapitaal f 55.000.000.- Reserven f 43.000.000.-

J. M. van KEMPEN & ZONEN
 Ken. Ned. Fabrik van Gouden en Zilveren Werken.
 VOORSCHOTEN.

FILIALEN te Weltevreden, Risswijk 17;
 's-Gravenhage, Pinas 2; Rotterdam, Hoofdstee 26;
 Utrecht, Choorstraat 32; Middelburg, Lange Delft 138.

HOEKER & ZN.
 Uitsluitend adres Heerengracht 435-437

Goud - Zilver
 Paarden - Brillanten

AMSTERDAM Telefoon 309 Noord

DE ALGEMEENE SPAARVERZEKERING

ANNA VAN SAXENPLEIN 3
's-GRAVENHAGE

Opgericht

.... 1907

Coöperatief Spaarsysteem

Alléén in 1919

werd ingeschreven voor

Drie Millioen Gulden

VRAAGT GRATIS BROCHURE! 199

UTRECHTSCH BANKVEREENIGING

OPGERICHT 1873.

Kromme Nieuwe Gracht 20

UTRECHT

Behandelt alle Bankzaken.

Verhuurt loketten in hare Brand- en
Inbraakvrije bewaarkluis.

De Directeuren: ANTON M. DE LEEUW
W. RIJKESEN Gen. 211

HAARLEMSCH BANKVEREENIGING

HAARLEM, LEIDEN, AALSMEER
BEVERWIJK, BLOEMENDAAL
EDAM, HILLEGOM, HOOFD-
DORP, LISSE, PURMEREND
IJMUIDEN, ZANDVOORT.....

KAPITAAL EN RESERVE ca f 5.000.000.—

MARX & Co.'s BANK

ROTTERDAM: 's-GRAVENHAGE:
Zuidblaak 56. Kneuterdijk 13.

Belast zich met **incasseeringen** op het Binnenland
en Buitenland.

Koopt en verstrekt **wissels en cheques** op het
Buitenland.

Verstrekt **handelscredieten** tegen zakelijk onderpand.
Bezorgt telegrafische **uitbetalingen**.

Belast zich met de uitvoering van **Effecten-orders**.
Verhuurt aan hare clientèle **Safe-loketten**.

Neemt gelden **à deposito** tot wekelijks te annon-
ceeren rente.

Adverteeren doet verkoopen.

Nederl. Stoomvaart-Maatschappij „OCEAAN”

Directie: Prins Hendrikkade 145, AMSTERDAM

Holland-Nederlandsch-Indië Vice-Versa

Agenten: MEYER & Co's SCHEEPVAART-MAATSCHAPPIJ
AMSTERDAM—ROTTERDAM. 156

De Engelsche handel met Nederland en Koloniën in 1920.
(In- en Uitvoer, 2 Maart 1921).

Surinam. From the report (1919) of the Commission of
Investigation sent out by the Surinam Investigation Syn-
dicate. (Commercial Holland. Vol. 3. No. 28. South America
Number).

Suriname.

In ons vorig nummer zeiden wij, dat Engeland
er niet aan dacht zijne West-Indische koloniën te
verkoopen. Daar wij van niemand verlangen onze
verzekering klakkeloos aan te nemen, zullen wij
ons uit „The West India Committee Circular” van
3 Maart 1921, blz. 87, een aanhaling veroorloven.
Een zekere Mr. Justice Daniel F. Cohalan van New-
York heeft zich, volgens den Times-correspondent,
aan een maaltijd te Chicago de vrijheid veroorloofd
te verklaren, dat het zijn wensch was het Britsche
Rijk uit elkaar te zien vallen. Hij verklaarde, dat
het Britsche rijk voor de Vereenigde Staten een
bedreiging was, waaraan een einde gemaakt moest
worden en beweerde, dat de Vereenigde Staten er
op moesten staan, dat de Britsche Regeering Canada
en de West-Indiën „bevrijdde”, als basis voor de
onderhandelingen tot regeling van de schuld van
Engeland aan de Vereenigde Staten.

„The British Government would do well to coun-
teract this obvious Irish-German propaganda by
giving the utmost possible publicity to the Prince
of Wales's emphatic statement: „The King's sub-
jects are not for sale to other Governments”; and
Mr. Lloyd George's similar decisive denial of our
intention to commit Imperial hari-kiri, when, in
reply to a question in the House of Commons, he
stated that „there is not the slightest intention on
the part of his Majesty's Government to barter or
sell any portion of the British West Indies, whose
inhabitants are loyally attached to the crown and
intensely proud of their membership of the British
Empire.”

De inzender in „Het Vaderland” zal nu wel wil-
len aannemen, dat hij verkeerd was ingelicht. Mis-
schien wil hij ook toegeven, dat de belastingdruk in
Engeland ook gevoeld wordt.

Om van dit onderwerp af te stappen, willen we
den inzender — of den inzenders — deze vraag stel-
len: Suriname is geen bezitting van Nederland,
maar een kolonie. Stel nu, dat een verkoop van de
kolonie denkbaar ware, welk recht zou Nederland
hebben om zich de koopsom toe te eigenen? Hoog-
stens zou de Regeering kunnen terugvorderen wat
in den loop der jaren door de kolonie aan subsidiën
uit de Nederlandsche schatkist is genoten. Aan wie
dan het geld zou toekomen? De oplossing van dit
vraagstuk zij overgelaten aan de heeren, die zoo
fel zijn op het verkoopen.

Bij Kon. besluit van 25 Febr. is, met ingang van
den datum waarop hij ter aanvaarding van zijn
ambt uit Suriname zal vertrekken, benoemd tot ge-
woon hoogleeraar aan de Landbouwhoogeschool te
Wageningen, om onderwijs te geven in de planten-
ziektenkunde, dr. G. Stahel, te Paramaribo (Suri-
name).

De N. R. Ct. van 9 Maart (Avondblad D) schrijft:
„Omtrent den nieuwbenaemden hoogleeraar aan
de Landbouwhoogeschool, dr. G. Stahel, die thans
naar ons land op weg is, meldt men ons:

Dr. Stahel is van geboorte Zwitser en omstreeks
37 jaar oud. Hij studeerde aan de universiteit te
Bern, speciaal in mycologie en behoort tot de school
van prof. Fischer. In 1913 werd hij benoemd tot
mycoloog aan het departement van den landbouw
in Suriname. Bij de oprichting van het landbouw-
proefstation te Paramaribo werd hij benoemd tot
directeur van dit instituut. Dr. Stahel heeft ver-
schillende zeer belangrijke onderzoekingen ver-

Het beste
Engelsche Rijwiel
Het beste
Hollandsche Rijwiel

de Rutge-Whitworth
de Hima

Vertegenwoordigers voor DEN HAAG
Fa TIMMERMAN & Co.
Tasmanstraat 147 Pletterijstraat 170
Telefoon H. 7356 154 Telefoon H. 8742

G. J. R. VAN DER GAAG & ZOON
GROENMARKT 27
TELEPHOON No. 2512

□ □ DROGERIEN □ □ CHEMICALIËN □ □
□ DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
□ EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS □ □

richt, zoo o.a. over de krullofenziekte van de
over de Zuid-Amerikaansche bladrolziekte van
rubberboom, welke onderzoekingen een nieuw
over beide ziekten hebben geworpen; voorts
onderzoek over schimmelziekte bij koffie. Het
sultaat van zijn onderzoekingen heeft de hoogleeraar
gepubliceerd in het Bulletin van het Proefstation
te Paramaribo en in het Orgaan van de Nederl.
tanische Vereeniging.”

Wij vestigen nog de aandacht op een artikel
Dr. Stahel en den heer A. Reyne in „De West-
Indische Gids” van Juni 1920, getiteld: „Een
delingen-laboratorium voor biologisch onderzoek
Suriname.”

De heer van Kol heeft den Minister van Koloniën
betreffende levering en aanmaak van genees-
delen voor het militair hospitaal te Paramaribo
volgende vragen gesteld:

I. Is het juist, dat de levering van genees-
delen voor het militair hospitaal te Paramaribo
jaarlijks bij uitbesteding geschiedt?

II. Zouden er niet meer waarborgen voor
samenstelling worden verkregen, wanneer door
het hospitaal zelf werden aangemaakt?

Wij meenen, dat de eerste vraag op een mis-
stand berust.

Curaçao.

Belastingwezen.

De administrateur van financiën deelt in de
curaçoesche Courant een en ander mee omtrent
belastingen, die in Engeland, Frankrijk, Duits-
land, Italië, Nederland, Vereenigde Staten van
Noord-Amerika en de Engelsche eilanden in West-
Indië per hoofd der bevolking betaald worden.
Curaçao (kolonie) met f 13.70 maakt daarbij
voor de belastingbetalers niet ongunstig figuur.
Voor de eilanden zijn deze cijfers:

Curaçao	f 19.98
Aruba	„ 3.15
Bonaire	„ 4.25
St. Martin N.G.	„ 4.74
St. Eustatius	„ 8.34
Saba	„ 3.32

In Nederland steeg de belasting van f 27.—
hoofd in 1913, tot f 68.— in 1920.

Suppletioire Curaçoesche begrooting 1919.

Ingediend is een wetsontwerp tot wijziging
nadere verhooging van de koloniale huishoudelijke
begrooting voor Curaçao voor het dienstjaar 1919.
Blijkens de Memorie van Toelichting heeft de
Curaçoesche dienst over 1919 een nadeelig versel-
van f 57.613.27 meer dan verwacht werd, of in
geheel van f 1.199.595.27 opgeleverd. Voor dekking
door leening komt in aanmerking een bedrag van
f 100065.06, zoodat voor f 1.099.530.21 of f 1525.88
meer dan de daarvoor aanvankelijk toegestane som
van f 946.982 een beroep op 's Rijks schatkist tot
aanvulling der koloniale middelen moet worden
gedaan.

A. N. V.

Over zijn groep „Antillen” schrijft *Neerland*
„Een dag voor Oudejaar hield de groep eene
gemeene vergadering, waarin het volgens het ver-
slag in de *Amigoe di Curaçao* af en toe nog al ver-
toeging. Wij vermelden het zakelijk belangrijke
Niet minder dan 45 leden hebben voldaan aan het
verzoek namens het Hoofdbestuur om vrijwillig
hunne bijdrage te verdubbelen. Met Suriname ge-
Curaçao een uitnemend voorbeeld aan de andere
groepen.

Met leedwezen vernemen we het aftreden
den heer Meerdink als voorzitter en van vier andere
bestuursleden. Van den heer Meerdink weten wij

JAVA-CHINA-JAPAN LIJN
Eigen kantoren der Maatschappij te AMSTERDAM, HONG
KONG, SOERABAIA, KOBE en SAN FRANCISCO.
Geregelde stoomvaartdiensten tusschen
Nederlandsch Indië, China en Japan.

JAVA-PACIFIC LIJN
(Onder Directie der Java-China-Japan Lijn.)
Maandelijksche dienst tusschen Ned.-Indië
en San Francisco.

W. J. M. SIMONIS
 Credietbrieven.
 Telegrafische
 Uitbetalingen.

Hollandsche Bank voor West-Indië

Heerengracht 252 **AMSTERDAM** Telefoon N. 3290
CURAÇAO CARACAS
 130 **VENEZUELA**
 Belast zich met alle Bankzaken op West-Indië,
 Venezuela, Columbia en Midden-Amerika.

Incasseringen.
 Handelsinformaties.
 Rembours- en
 Document-Credieten.

zijn drukke werkzaamheden hem tot ontslag
 noopten. Hem zij dank gebracht voor het
 voor het Verbond deed. Van de andere be-
 leden, die heengingen, weten wij de reden
 niet. Ook het Groepsbestuur heeft
 nog geen bericht gezonden aan het Hoofd-
 bestuur.

ment de verkiezing van ereleden werd beslo-
 dat deze op dezelfde wijze als de verkiezing
 bestuursleden zou geschieden. Aldus is aan het
 bestuur meegedeeld.

verband met de gevraagde verhooging der bij-
 voor het lidmaatschap werd nog uitvoerig
 besproken: wat krijgt een lid voor zijn
 Voor zoover de door het Hoofdbestuur in
 verhoging gegeven verhoging aan de kas van het
 bestuur ten goede komt, kan deze vraag ech-
 tnatuurlijk niet gesteld worden.

zij willen hieraan nog toevoegen, dat de alge-
 meen klacht in het bedoelde rondschrijven van
 Hoofdbestuur over vertraging in het afdragen
 bij reglement voorgeschreven bijdragen der
 leden en zelfstandige afdelingen, zeker aller-
 eerst voor Groep Antillen geldt, die daarin de be-
 lasting hare zusters is, ook in andere opzichten.
 Het zeker blijven zal, wanneer zij hare plaats in
 gemeenschapsleven in de kolonie als tot dus-
 ver blijft innemen, waartoe een beroep gedaan zij
 is, die daar tot den Nederlandschen stam be-
 hoort.

dit laatste beroep sluiten wij ons gaarne aan.
 is als een terugslag op den indruk, dien het
 verslag der bedoelde vergadering in het
 laatste blad maakt, een indruk, die nog ver-
 sterkt wordt door wat hetzelfde blad enige weken
 later schreef: dat de toepassing der ver-
 hoging op de buitengewone inkomstenbelasting
 een grief werd tegen de Hollanders, die van de
 veranderingen profiteerden, „hetgeen de verhou-
 ding in de laatste jaren toch al niet meer zoo
 gelijk was als vroeger, nog ongunstiger gestemd
 is.”

de heer Bodenburg Hellmund heeft, om niet
 te wettig gemaakte redenen, bedankt als bestuurs-
 lid van groep Ned. Antillen van het A. N. V., zoo-
 dat er niet minder dan 6 vacatures zijn.

Ons Scheepvaartverkeer.

het Boletin Comercial publiceerde deze week een
 interessant lijstje van stoombooten, die op Donder-
 dag 3 Februari in onze haven lagen.

Naam.	Vlag.	Bruto inhoud.
Bay Leaf (Eng.)		23.929 M ³ .
John Worthington (A.)		23.190 "
Nessian (Eng.)		17.760 "
Caracas (Am.)		8.176 "
Canadian (Eng.)		5.855 "
Adventurer (Eng.)		5.855 "
Maracaibo (Am.)		5.015 "
Arora (Holl.)		4.814 "
Carisco (Am.)		2.625 "
Mérida (Am.)		1.777 "
Diana (Holl.)		1.752 "
Maracay (Am. jacht)		1.528 "
Lima (Holl.)		1.484 "
Doewa (Holl.)		1.484 "
Toedjoe (Holl.)		1.435 "

Totaal 100.842 M³.

de drie laatste zijn kleine olietankbooten van de
 Petr. Mij. Na den middag kwam nog als No. 15
 Berenice (Holl.) binnen van 5.387 M³. inhoud en
 tankboot Satoe, terwijl de Travers (Ven.) en de
 (Ned.) reeds geruimen tijd in onze haven
 waren. In het geheel dus 18 booten. Men zou hier
 als No. 19 kunnen bijvoegen de Zweedsche boot
 die dienzelfden dag de Fuikbaai binnenliep,
 een lading fosfaat in te nemen. (A. d. C.)

C. P. A. NICOLAI
 DUNKLERSTRAAT 33 - TELEF. H. 7057
 hoek Valeriusstraat. 177
 Specialiteit in Heeren-Modeartikelen
 Ruime keuze. Nieuwste Modellen.

A. A. V.
 De Algemeene Ambtenaren Vereeniging te Cura-
 çao zendt ons eenige mededeelingen ter toelichting
 der advertentie, die in dit blad is opgenomen en die
 onze lezers ook in de groote bladen gelezen kunnen
 hebben. Wij ontleenen aan die mededeelingen het
 volgende:

De A. A. V. is in Mei 1919 opgericht, geboren
 uit den nood der tijden, en kort daarna, in October
 van dat jaar, zag de commissie voor salarisherzie-
 ning het licht. Met leedwezen zag men den lang-
 zamen gang der laatste, hoewel de A. A. V. het hare
 deed om de commissie in te lichten aangaande de
 wenschen der ambtenaren. Eindelijk is op 15 Jan-
 uari 1921 het rapport der commissie verschenen,
 maar bekendheid aan den inhoud is nog niet ge-
 geven. Men vreesd echter, gelet op het weinige, dat
 er van uitlekt. In de vergadering der vereeniging
 van 24 Januari 1921 werd besloten zich tot den
 Minister van Koloniën te wenden met de bedoeling
 te verkrijgen eene snelle afwerking der salarisher-
 ziening en terugwerkende kracht tot Januari 1920.
 Daarnaast wordt ook gesproken van verdubbeling
 der duurtetoelagen. Om misverstand te voorkomen,
 wordt medegedeeld, dat alleen salarissen tot f 1750
 40 pCt. toeslag hebben, en alle daarboven aan een
 maximum van f 750 gehouden zijn.

Ook de medewerking der Staten-Generaal is ge-
 vraagd.

Ten slotte wordt ook op ons een beroep gedaan.
 Zonder ons uit te spreken over de wenschen der
 A. A. V., zooals die hierboven geformuleerd zijn,
 meenen wij, met een beroep op hetgeen wij in de
 laatste jaren over dit onderwerp geschreven heb-
 ben in dit blad, er aan te mogen herinneren, dat
 wij voortdurend voor salarisverbetering geijverd
 hebben. Inderdaad, de tractementen der ambtena-
 ren in de kolonie zijn voor het overgrote deel meer
 dan onvoldoende, waren dit reeds vóór den oorlog.
 Eenige ambtenaren, uit Holland uitgezonden, heb-
 ben bij hun uitkomen of later bijzondere voor-
 waarden weten te bedingen, maar dit heeft den
 algemeenen toestand slechts verergerd.

Van Vreemde Koloniën en Verre Landen

De maidenspeech van den eersten Indiër-Gouverneur.
 Al is de hertog van Connaught buitengewoon actief en
 ambulant geweest, hij heeft toch niet in alle provinciën van
 't Britsch Indische Rijk de eerste zitting van den nieuwen
 raad kunnen openen. Voor dien van Bihar en Orissa was
 dit niet te betreuren, want deze heeft nu het voorrecht ge-
 had van door een Indiër geopend te worden, een feit op
 zich zelf welsprekend voor het inluiden van den nieuwen
 koers. Lord Sinha, de eerste Indiër-gouverneur van een
 provincie, opende deze plechtigheid, die, den ijver den non-
 coöperaters ten spijt, door een zeer talrijk gezelschap werd
 bijgewoond, w.o. vele dames.

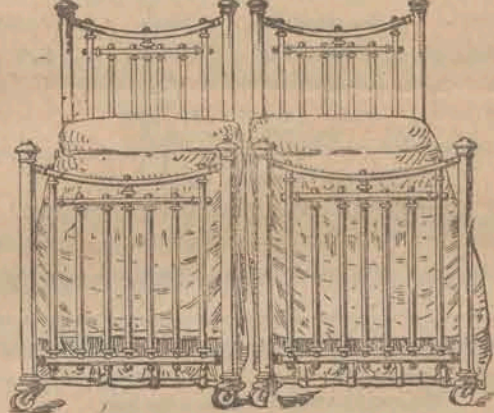
Wij meenen hier eenige punten te moeten weergeven van
 de lange rede, door den bekenden staatsman uitgesproken.
 Hij begon met de beteekenis aan te geven der uitbreiding
 van 't aantal dergenen, die medewerken om de verantwoor-
 delijke regering tot eene te maken, die het volk vertegen-
 woordigt, uitbreiding van 2404 tot 326,674 stemgerechtig-
 den. Had men reeds verder moeten gaan? Hij is overtuigd,
 dat de meerderheid dit niet verstandig zou hebben geacht.
 Vertegenwoordigende instellingen hebben weinig waarde,
 voor zoover de kiezers hun stem door omkoop laten be-
 heerschen, dan wel door pressie of door persoonlijke reden-
 nen laten beïnvloeden, in stede van naar eigen inzicht te
 handelen. Wie tegen 't nieuwe stelsel ingaan verkondigen
 dat de Raad geen vertegenwoordiging van 't volk is. Inder-
 daad zijn er nog personen aan te wijzen, die in den Raad
 op hunne plaats zouden zijn, maar dit zou 't geval zijn bij
 elk toegepast stelsel. Het resultaat der verkiezingen is be-
 vredigend wat 't aantal der deelnemers betreft, dat, in weer-
 wil van de tegenwerking, nog ruim 40 pct. der stemgerech-
 tigten bedroeg en het geeft ten volle reden tot tevreden-
 heid, nu de eerste raad is samengesteld uit een aantal be-
 kwame, ijverige, vaderlandslievende mannen.
 Daarna vroeg Z.Exc. aandacht voor de bevoegdheid den
 Raad geschonken ten opzichte van de samenstelling der

ZOO JUUST ONTVANGEN:
Parakan Salak Thee,
 kwaliteit en prijs als vóór den oorlog,
 80 cent per pond.
 VERRIJGBAAR BIJ
F. C. DE BRUYN
 DANCKERTSTRAAT 43. - TELEF 3361

POSTCHEQUE & GIRODIENS
 In vele gemeenten zijn de gemeente-
 bedrijven bij den postcheque en giro-
 dienst aangesloten. Hetgeen rekening-
 houders wegens gas, waterleiding,
 telefoon, electrischen stroom, enz.
 enz. aan de gemeente schuldig zijn,
 wordt alsdan veelal automatisch op de post-
 rekening van het betrokken bedrijf gegireerd.
 Geen quitantielopers meer aan de deur en
 geen betaling meer ten kantore van het bedrijf.

NEEMT HIEROM EENE POSTREKENING.

W. J. M. SIMONIS
 voorheen Firma Th. A. A. SIMONIS.
GROENMARKT 34, over de Prinssestraat.
 TELEFOON H. 2120 DEN HAAG

Specialiteit in BEDDEN
 Grootte keuze vanaf het beste tot het
 eenvoudigste.
 Magazijn geopend van 8¹/₂—12¹/₂ en van 2—7 uur

AUG. SAVELKOUL - AMSTERDAM
 SINGEL, HOEK HEILIGENWEG 30
 Batavia - Semarang - Soerabaya - Bandoeng
 HEERENKLEEDING NAAR MAAT
Indische Uitrustingen
 Vraagt geïllustreerden Catalogus.

MAISON H. SIMONS
 Mantel- en Costuummagazijnen 159
HEULSTRAAT 13 naast „Boeatan”
 en NOORDEINDE 17a.
 zijn steeds voorzien van het
NIEUWSTE op het gebied van
DAMESKLEEDING
 Goede pasvormen. Solide Stoffen. Billijke prijzen.

Stoomvaart-Maatschappij „NEDERLAND”
AMSTERDAM.
PASSAGIERSDIENST
 van Amsterdam via het Suezkanaal naar SABANG,
 BELAWAN-DELI, SINGAPORE, BATAVIA,
 SEMARANG en SOERABAJA.

Technisch-Bureau K. F. HENNEMAN

ATJEHSTRAAT 68-70 DEN HAAG
Telefoon HAAG 245.

Electriciteit - Gas
Water - Centrale Verwarming - Sanitair
Drijfwerken - Machinerieën
Smederij - Instrumentmakerij
Adviezen - Plannen - Begrotingen

HOFLEVERANCIERS.

Wed. H. RAHDER & ZON

Wijnhandelaars

Filiaal: 's-Gravenhage
Hoofdkantoor: Amsterdam
Filiaal: Arnhem
Filiaal: Gorinchem
Heemskerckstr. 1a Binnenkant 25 N. Plein 15 O. Vischmarkt
Tel. H. 3493. Inters. Tel. 389. Tel. 280. Tel. 61.

Prijscouranten worden op aanvraag gaarne toegezonden.

Voor Export speciale conditiën.

Naamlooze Venootschap Luxe-Auto Verhuuronderneming

voorheen P. J. JANSEN.

Eenig adres: Koninginnegracht 1°.
(over Hoofd-ingang Dierentuin)
te 's-Gravenhage.

Men lette op de Tel.-Nos. H 851 en H 852

Auto's voor Trouwgelegenheden
... en Maand-Auto's ...

Dag en Nacht geopend

Wed. G. STREITWOLF

Noordeinde 105, 's-GRAVENHAGE, Tel. H. 2413

GUMMI SPONSEN
SPONSEN ZAKKEN
BADMUTSEN

151

CREDIET

Levert op elk gebied.
Streng geheimhouding.
Conditie zeer vrijgevl
In overleg met den
kooper.

DE RESIDENTIE

119 LANGE BEESTENMARKT 121-123

ALLES OP TECHNISCH GEBIED.

begroting. Alle aanvragen van de provinciale regeering voor het gebruik van gelden moeten aan de beslissing van den Raad worden onderworpen, die de bedragen kan toestaan, weigeren of verlagen. Wie de betekenis van deze overdracht van de uitvoerende organen op den Raad willen verkleinen of ontkennen, begrijpen haar niet of zijn niet te goeder trouw.

Van groot belang is de controle in volen omvang den Raad verleend over de werkzaamheid der voornaamste departementen, waartoe behooren: onderwijs, openbare gezondheid, geneeskundige voorziening, nijverheid, landbouw, lokaal zelfbestuur.

Wat wij voor de hervorming noodig hebben zijn kennis en ondervinding, meer dan ongeduldig idealisme. De eersten zullen geregeld in kracht toenemen, het andere zou tot verwarring en ramp leiden. Het nieuwe streven moet gericht zijn op verheffing van 't volk, niet op vernietiging van de regeering. De Raad zal 't als zijn taak beschouwen 't onderwijs te bevorderen, de nijverheid te steunen, 't sociaal welzijn te ontwikkelen. Daarbij is niet alles wat bestaat als een kwaad te beschouwen; het is niet altijd gemakkelijk gebreken te verhelpen, zonder andere en soms grotere daarvoor in de plaats te brengen.

Een andere zaak, die hierbij aansluit, is indachtig te blijven, dat het bestuur in elken beschaaften staat de werkzaamheid van vast personeel vergt, door wien de politiek der regeering praktisch wordt uitgevoerd. Het zijn mannen van ondervinding, gewoon de uitwerking van hunne daden te wegen, berekend om te beseffen in hoever de verwezenlijking van idealen mogelijk is. De leden van den Raad kennen de gevoelens en de sociale verhoudingen van 't volk, zij doen de levende denkbeelden tot hun recht komen. Dit biedt de gegevens aan voor een vruchtbare samenwerking, indien men elkander zoekt, in stede van tegen elkander in te gaan.

Het Sèvres-verdrag.

Toen Angorra zich bereid verklaarde om den grondslag, door een commissie van onderzoek aan te geven, te aanvaarden en Konstantinopel ja en amen zeide op hetgeen de Kemalisten geliefden voor te schrijven, maar Athene zich tegen 't verdrag verzette, is de Lond. conf. voor 't nabije Oosten niet boos uiteen gegaan, zooals die voor de Duitse schadevergoedingen, maar is men door blijven praten. 't Is waar, de geallieerden stonden ook geheel anders voor die twee kwestieën. Van Duitschland is iets te halen, moet veel gehaald worden en daarvoor zijn dwangmiddelen te bedenken. Van Turkije is niets te halen; de illussie om er toch wat van te profiteren heeft allen opnieuw miljoenen gekost; de toegepaste dwangmiddelen zijn slechts uitingen van onmacht gebleken; de vraag was dus niet: hoe iets er van te halen? maar wel: hoe met fatsoen er af te komen?

Drie weken praten hebben een resultaat gebracht, dat de Oostersche kwestie zeker niet oplost, zelfs is er geen bevrediging voor de naaste toekomst van te verwachten. Wel is aan de wenschen der Kemalisten een heel eind te gemoet gekomen, maar het is te voorzien, dat deze woelwaters daardoor eendeels toch niet bevredigd zullen zijn en anderdeels, door 't succes aangemoedigd, excuses zullen vinden om in hunne tegenkanting te volharden.

Zoo heet een overeenkomst betreffende Cilicië gevonden te zijn. De Franschen, die duidelijk getoond hadden met dit geschenk van de vredesconferentie in de maag te zitten, laten het land aan Kemal pacha over. Bekir Sami Bei, de afgevaardigde van Angorra, teekent de overeenkomst. Maar of 't er hierdoor rustig zal worden? Griekenland vreest een actie van Cilicië uit naar Klein-Azië. The Times wist te vertellen van een verzoek van Arabische en Christelijke groepen uit Cilicië aan de geallieerden om autonomie onder Fransch mandaat.

Wat de oplossing der te Londen beredderde kwestieën betreft, lijkt 't of aan Griekenland veel is toegegeven, doordien afgezien is van 't plan der voorgestelde geallieerde commissie, dat Athene verworpen had, maar toch kan Griekenland geenszins de illussie behouden 't Sèvresverdrag gered te hebben.

Het geallieerde garnizoen wordt uit Konstantinopel teruggetrokken, als de Turken braaf zijn. De Turken krijgen niet alleen volle stemrecht met 2 stemmen in de commissie voor de zeeëngten, maar, alweer als zij braaf zijn, kan hun zelfs het eere-voorzitterschap aangeboden worden. Dezelfde bepaling geldt voor de commissie, die de Turksche financiën te redden heeft.

Dit alles lijkt al wankel te staan, te meer daar de vraag niet aangeroerd is, hoe de verhouding van Konstantinopel tot Angorra en van de vreemde mogendheden tot deze dubbelregeering zal wezen. Maar de regeling, die Griekenland rechtstreeks betreft, gaat bepaald kreupel. Smyrna zal duidelijk onder de souvereiniteit van den Sultan blijven, daarbij zal de bevolking der buiten de hoofdplaats gelegen landschappen zelfbestuur krijgen; naar gelang de meerder-

heid plaatselijk Turksch dan wel Grieksch is, zal de overheid er dien overeenkomstigen kleur krijgen. De gendarmerie zal zoowel uit Turken als Grieken worden samengesteld. De gouverneur-generaal zal vermoedelijk door den volkshij Turk dan wel Griek moet wezen.

Is 't niet alsof men te doen heeft met twee volken, welke niets liever verlangen dan in broedermin samen te leven, in stede van de werkelijkheid, die, door onderling haat, moord en doodslag tot godewelgevallige daden meegenomen is? Voor de militaire verboden zone aan de beide kustten zeeëngten wordt een beperking toegezegd. Slechts te Gibraltair te veel ter weerszijden van de zeestraat.

Dit alles vormt nog maar voorstellen. De afgevaardigden brengen deze aan hunne regeeringen over; binnen maand verwacht men hen te Londen terug. Men vreesd de Turksche zijde blijkbaar bij voorbaat af bezwaren, aan de Turksche missie is de boodschap meegegeven: wij zijn op onredelijke wijze naar uitstel en toont gij niet oprechten wensch om u eerlijk bij 't vredesverdrag te leggen, dan komen de u nu aangeboden tegemoetkomingen te vervallen. De Kemalisten zullen dien ernst verstandelijk toonen, door eenige nieuwe bewijzen te leveren van hun talent om door *guerilla-handelingen* aan hun staatkundige wenschen kracht bij te zetten.

Zoo pas heeft de nieuwe maarschalk, de gevierde Franse veldheer, de gouverneur-generaal in Marokko Lyautaud in een uitvoerige uiteenzetting van den toestand in protectoraat nog dringend aanbevolen, Frankrijk niet vragdig tegenover Turkije te stellen, daar geheel de maatschappelijke daansche wereld het oog gevestigd houdt op het lot van Opperkhalief toegedacht. Ook uit 't verst verwijderde van Afrika's noordkust voelt Kemal pacha, die voor de rechten van den Opperkhalief blijft strijden, zich zoo streng toevoelen. En zal Griekenland 't troebele drankje sikkend opgelost.

Wie beweren mocht dat er geen nieuws van beteekenis is:

De *Westminster Gazette* ziet door de sancties den samenhang van Europeeschen handel bedreigt en alle doorvoerbepalingen genekt.

In Engeland begint men het afbreken der onderhandelingen te veroordeelen. Van Duitse zijde wordt beweerd, dat geen nieuwe voorstellen zullen worden aangeboden.

Een Times-telegram meldt 't afbreken der Russisch-Poolsche conferentie. De Bolsjewiki geven een ongeschiedheid van Joffe als reden op. In werkelijkheid zou een vattig der vijandelijkheden in 't voornemen liggen.

Het Georgische leger schijnt geheel door den Bolsjewischen inval verslagen te zijn. De Georgiërs hebben de Turken verzocht Batoom te bezetten. Ook de andere mogendheden moeten hier alleen van Turkije redding verwachten, maar daartoe moet Turkije sterk worden gemaakt — ook onderdeelen van de hangende Oostersche kwestie!

De onderhandelingen van Groot-Brittannië met Kraaij zijn afgebroken, naar verluidd, in verband met den aanval op Georgië.

Churchill is in Egypte niet door iedereen vriendelijk ontvangen. De inlandsche politie te Alexandrië slaaide zelfs niet in een groep betoegers uiteen te drijven, zoodat versterking moest opdagen en een straatgevecht ontstond met een dertigtal gewonden tot resultaat.

Te Amsterdam is een bureau geopend van een schone vaartmaatschappij, die een geregelden dienst Dantzig-Palestina wil openen.

Voor het scheepvaartverkeer tusschen Bremen en New-York zullen weldra weer groote schepen in de vaart worden gezet. Volgens berichten uit New-York heeft Harding Bessemer een commissie van 7 leden naar Londen te zenden, om met de geallieerden te beraadslagen over de voorwaarden, waaronder de V. S. zich, in de vredesbeweging, bij hen kunnen aansluiten.

N.-Amerika maakt bezwaar tegen 't mandaat van Japan over Yap, belangrijk door zijn telegraafstation. Panama en Costa Rica hebben, dank zij de bemiddeling van de Ver. Staten, de vijandelijkheden gestaakt. Hun schiel zal den Volkenbond worden voorgelegd.

Uit Panama wordt gemeld, dat een bijeenkomst wordt voorbereid van vertegenwoordigers van Columbia, Ecuador en Venezuela, ten einde een plan op te stellen voor een bondgenootschap van deze drie republieken op de leest van het Centraal Amerikaansche Verbond en van het A. B. C. verbond, dat sinds lang bestaat tusschen Argentinië, Brazilië en Chili.

Een decreet van Carranza legde aan de petroleum-maatschappijen de verplichting op een opgave te verstrekken van haar terreinbezit en dit ter beschikking van de regeering.

American Hotel - Amsterdam

Hotel en Café-Restaurant le Rang. 131

Schoonste Ligging - Moderne Inrichting
Electrische Verlichting - Centrale Verwarming
Electrische Personentift
Omnibus aan 't Station - Matige Prijzen

A. W. VOLMER, Directeur.

Tel. Inters. 4737. Code 5th Edition A. B. C.

Confiserie en Chocolaterie Royales

J. A. Krul

Salon de Rafraichissements

NOORDEINDE 44

DEN HAAG

Bevelen ons beleeft
aan voor levering
van alle soorten
Brandstoffen.

N.V. Brandstoffenhandel v.h. F. BREURE & ZON
Telefoon H. 1880 en H. 3331
Waldeck Pymontkade 88 - Den Haag

Stookt onze 1e soort
**ZWARE TURVEN EN
TURFBRIKETTEN ...**

te houden. De Amerikaansche maatschappijen hebben
eraan geen gevolg gegeven en sedert Januari 1920 wer-
den deze slechts onder voorloopige vergunning.
Deze vergunning is thans door de Mexicaansche regering
getrokken.
Door bemiddeling van den premier is de strijd, waardoor
scheepvaart van Nieuw-Zeeland geheel stil lag, bijgelegd.
Het scheepsvolk te Wellington heeft het werk hervat.
Het is besloten, dat dit jaar een expeditie van Denemar-
ken naar Thule in Groenland zal worden gezonden, om
onderzoek in te stellen naar de levensomstandigheden
van de centrale Eskimo's en de Noord-Amerikaansche
poolzee-eilanden. Leider van deze expeditie zal zijn de
Groenland-onderzoeker Knus Rasmussen. De duur
wordt op ongeveer 2 jaren gesteld.

Mededeelingen.

**Van het Dagelijksch Bestuur der Vereeniging:
WERKKRACHTEN TEN BEHOEVE DER
KOLONIEN.**

Oost- en West-Indische werkgevers hier te lande
worden uitgenoodigd om, wanneer in de vervulling
van betrekkingen moet worden voorzien, hiervan
mededeeling te doen aan het Informatiebureau der
Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17, Den
Haag.

**Van het Informatie-bureau:
(Heulstraat 17, Den Haag).**

**OPROEPING VAN ANALYSTEN VOOR DEN BURGERLIJKEN
GENEESKUNDIGEN DIENST IN NEDERLANDSCH-INDIË.**

Voor een drietal personen bestaat gelegenheid naar Ne-
derlandsch-Indië te worden uitgezonden ter plaatsing als
analyst bij den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst daar te
lande.

Aan deze betrekking is verbonden eene bezoldiging van
250 's maands — makende met den thans genoten wor-
dende duurtebijslag f 350 's maands — met drie 3-jaarlijk-
sche verhoogingen van f 50 's maands.

Aan de uitzending uit Nederland is verder verbonden:
a. overtocht naar Nederlandsch-Indië voor landsrekening
in de tweede klasse, c.q. ook voor het wettig gezin;
b. eene tegemoetkoming in de uitrustingskosten ten be-
drage van f 1875;

c. indien de uit te zenden persoon gehuwd is, uitkeering
van het bedrag van eene maand ambtsbezoldiging als tege-
moetkoming in de door hem verschuldigde huwelijksbijdrage
aan het weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambte-
naren in Nederlandsch-Indië;
d. eene voorloopige bezoldiging van f 150 's maands, in-
vande met den dag van inscheeping naar Nederlandsch-
Indië en voortdurende tot dien, waarop de ambtsbezoldiging
aanvangt.

**Het uitoefenen van betaalden arbeid buiten het eigenlijke
ambtswerk is verboden.**

Uitzending heeft niet plaats dan nadat uit een vanwege
het Departement van Koloniën in te stellen geneeskundig
onderzoek is gebleken van lichamelijke geschiktheid voor
den Indischen dienst.

Zij, die voor uitzending in aanmerking wenschen te ko-
men, moeten zich vóór 20 Maart a.s. bij verzoekschrift, dat
aan het Departement van Koloniën moet worden gericht,
aanmelden bij de 9e afdeling, onderafdeeling B, van dat
departement, onder overlegging van:

a. hun diploma's en getuigschriften;
b. een beschrijving van opleiding en levensloop.
In het verzoekschrift moeten de plaats en de datum van
huwelijk worden vermeld, zo mede of men gehuwd is en
het aantal kinderen.

(Nederlandsche Staatscourant
van 24 Februari 1921 no. 39).

WIJZIGING KONINKLIJKE BESLUTEN.

16 Februari 1921, No. 82.

Wij WILHELMINA, bij de gratie Gods, Kon-
ingin der Nederlanden, Prinses van
Oranje Nassau, enz., enz., enz.

Op de voordracht van Onzen Minister van Koloniën van
14 Februari 1921, 9de afdeling, onderafdeeling A, No. 52:
hebben goedgevonden en verstaan:

LENSVELT NICOLA
Den Haag Holland
Beschuit en Roggebrood
voor export.

Eenig artikel.

Ons besluit van 27 Januari 1920 No. 74 wordt gewijzigd
als volgt:

a. In artikel 1 wordt tusschen het eerste en tweede lid
een nieuw lid ingelascht, luidende:

In bijzondere gevallen, ter beoordeeling van Onzen Mi-
nister van Koloniën, kunnen ook jongelieden, die aan de
Technische Hoogeschool studeeren of aldaar de studie aan-
vangen, doch die nog niet geslaagd zijn in het in de vorige
alinea bedoelde examen voor werktuigkundig, dan wel elec-
trotechnisch ingenieur, in opleiding worden genomen.

b. Het 3de lid van artikel 2 wordt gelezen:

Behoudens het in het vorig lid bepaalde, wordt door hen,
die na het afleggen van het propaedeutisch examen worden
aangenomen, de toelage genoten gedurende ten hoogste 4
jaren, welke termijn in bijzondere gevallen, na raadpleging
van de betrokken afdeling der Technische Hoogeschool,
door Onzen Minister van Koloniën, door wien ook overi-
gens de lijdstippen van ingang en ophouden der toelagen
worden bepaald, met ten hoogste 1 jaar kan worden verlengd.

c. In artikel 2 wordt tusschen het derde en vierde lid
een nieuw lid ingelascht, luidende:

Aan hen, die vóór het afleggen van voornoemd examen
bestemd worden voor den Indischen dienst, kan de hooger
bedoelde toelage worden toegekend voor ten hoogste 6 jaar.

d. Na artikel 2 wordt een nieuw artikel 2a ingevoerd,
luidende:

Artikel 2a.

Aan hem, die het diploma van werktuigkundig dan wel
electrotechnisch ingenieur heeft verworven, kan worden
opgedragen één of meer technisch wetenschappelijke rei-
zen te doen, onderzoekingen in te stellen of cursussen te
volgen, die kunnen strekken om hem voor zijn aanstaan-
den werkkring nader te bekwalamen.

Hij brengt daarover rapport uit, een en ander volgens
aanwijzingen van dep in het laatste lid van artikel 2 be-
doelden hoogleeraar.

Hij geniet, gedurende de reizen, die hij ingevolge voor-
melde opdracht doet, een daggeld van f 8 voor reizen bin-
nenslands en van f 12 voor reizen buitenslands en gedu-
rende de andere bezigheden, welke hem overeenkomstig het
hiervoren bepaalde worden opgedragen, een daggeld van
f 4. De genoemde bedragen kunnen zooveel verhoogd wor-
den als in bijzondere gevallen door meergenoemden Minis-
ter zal worden goedgevonden.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering
van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan
Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en aan de Alge-
meene Rekenkamer en dat in de *Nederlandsche Staatscourant*
zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 16 Februari 1921.

WILHELMINA.

De Minister van Koloniën,
DE GRAAFF.

**UITZENDING VOOR DEN NEDERLANDSCH-INDISCHEN
STAATSDIENST.**

Voor de na te noemen betrekkingen bij 's lands dienst in
Nederlandsch Oost-Indië, waarin moet worden voorzien door
uitzending vanwege het Departement van Koloniën, bestaat
thans gelegenheid tot mededinging:

Ambtenaar bij de rechterlijke macht (Doctoren in de
rechtswetenschap, die geslaagd zijn in het examen bedoeld
bij art. 141, 2de lid, der Hooger-onderwijswet).

Referendaris ter algemeene secretarie of bij de departe-
menten van onderwijs en justitie.

Ambtenaar bij den bureaudienst (Doctoren in de rechts-
wetenschap).

Bureau-ambtenaar bij het Departement van Financiën.

Leeraren in de plant- en dierkunde.

Leeraren in de Nederlandsche taal.

Leeraren in het Duitsch.

Leeraren in het Fransch.

Leeraren in het Engelsch.

Leeraren in de wis- en natuurkunde.

Leeraren in het teekenen (akte Me en g).

Leeraren in de Staatswetenschappen.

Leeraren in de scheikunde.

Civiel- of bouwkundig ingenieur bij het middelbaar tech-
nisch onderwijs.

Werktuigkundige ingenieurs bij het middelbaar technisch
onderwijs.

Gepensioneerde genie-officieren als leeraren in de bouw-
kundige vakken bij het middelbaar technisch onderwijs.

Leeraren aan de opleidingsschool voor inlandse rechts-
kundigen.

Dansinstituut WEIJNE
alléén gevestigd
te **ROTTERDAM**
Jonker Fransstraat 21
Meest bezochte inrichting voor verlofgangers

**DRUKKERIJ
TEN HAGEN**
Nobelstraat 20 .: Den Haag
Telef. Interc. 2793

*Beleefde aanbeveling voor
de levering van alle voorkomende
Drukwerken als:*

AANDEELEN	KANTOORBOEKEN
ADRESKAARTEN	KWITANTIËN
ADVIESKAARTEN	LABELS
BALBOEKJES	MAANDBLADEN
BESTEKKEN	MEMORANDUMS
BILJETTEN	MENU'S
BORDERELLEN	NOTA'S
BRIEFKAARTEN	OBLIGATIËN
BRIEFPAPIER	PROGRAMMA'S
BROCHURES	PRIJSCOURANTEN
CATALOGI	RECLAMEKAARTEN
CIRCULAIRES	REGISTERS
CONTRACTEN	REGLEMENTEN
CONVOCATIES	REKENINGEN
DIPLOMA'S	SERVETTEN
DISSERTATIES	STATUTEN
EFFECTEN	STROOIBILJETTEN
ENVELOPPEN	TABELLEN
ETALAGEKAARTEN	TEKSTBOEKJES
ETIQUETTES	TIJDSCHRIFTEN
FACTUREN	VAKBLADEN
FORMULIEREN	WEEKBLADEN
INTEEKENLIJSTEN	WERKSTATEN
INPAKPAPIER	WISSELS
JAARVERSLAGEN	ENZ. ENZ. ENZ.

**SPECIALE INRICHTING VOOR
GOED OPENLIGGENDE
KANTOORBOEKEN**

N.V. ZUID-HOLLANDSCHE MANEGE (v.h. Manege Washington)
THERESIASTRAAT 145 ingang Joh. Camphuysstr. DEN HAAG TEL. B. 1111

Moderne rijlessen - Paarden per uur en per maand
 Luxe Stands en Boxes
 Tonneaux beschikbaar
Dir. J. W. v. d. GUN.

WISBRUN & LIFFMANN.
 Veenestraat 35-37 - Tel. 2503. - Den Haag.

DAMES MODEARTIKELN.
ZIJDEN STOFFEN, FLUWEELEN, KANTSTOFFEN.
ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.

SALARTIKELN.

Piano's en vleugels
DUCANOLA
NON PLUS ULTRA
F. A. C. F. VAN DER DOES
 LANGE HOUTSTRAAT 9
DEN HAAG
 BREDA-MAASTRICHT
 Vraagt catalogus

UITGAVE van de N.V. Boekdrukkerij v.h. Firma T. C. B. TEN HAGEN en bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar:

De Indische Rijsttafel.

Recepten van een Indisch Kokki.

BEWERKT VOOR HOLLAND
DOOR
FRANÇOIS BLOM,
Schrijver van „De Moderne Kookkunst”
3DE DRUK.

Prijs: ingenaaid . . . f 0.75

OLYMPIA THEATER
 Prins Hendrikplein 3 - Tel. H. 9521

Programma van 18-23 Maart.

EEN RECHTERLIJKE DWALING.

Juridisch Drama in 5 acten. In de Hoofdrol de eminente Amerik. Filmartiste ALICE JOYCE.

BIGORNO BIJ DE HOLBEWONERS
 Dol vermakelijke klucht in 2 acten.
 In de hoofdrol de bekende komiek Mr. BIGORNO.

DE HOOGSTE MACHT.
 Sensationeel Wild-Wes! Drama in 2 acten.

't Journal. In de Bergen.
 Actueel. Natuur.
 Zondag Matinée. Dinsdag niet rooken.

Gouvernements-arts bij den burgerlijken geneeskundigen dienst (voor vasten of tijdelijken dienst).
 Tijdelijk gouvernements-arts bij den dienst der pestbestrijding.
 Vrouwelijk gouvernements-arts bij den burgerlijken geneeskundigen dienst (schoolarts).
 Psychiater bij het krankzinnigenwezen.
 Apothekersbedienden (ongehuwd).
 Analysten.
 Verpleegster 1ste klasse bij den burgerlijken geneeskundigen dienst.
 Verpleegster 1ste klasse bij het krankzinnigenwezen.
 Verpleegster 1ste klasse voor de militaire hospitalen.
 Verpleger voor de militaire hospitalen.
 Veearts bij den burgerlijken veeartsenijkundigen dienst.
 Candidaten-notaris bij de Wees- en Boedelkamers.
 Waterbouwkundig ingenieur voor Waterkracht en Electriciteit.
 Electrotechnisch ingenieur voor Waterkracht en Electriciteit.
 Werktuigkundig ingenieur voor het stoomwezen en een voor het baggerwezen.
 Bij den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken:
 Civiel-ingenieur,
 Opzichter,
 Opzichter voor de landsgebouwen.
 Bouwkundig teekenaar voor het departement der burgerlijke openbare werken.
 Scheepsbouwkundig teekenaar.
 Scheepmaker bij het marine-etablissement te Soerabaya.
 Opziener bij den algemeenen dienst van 's lands mijndiensten (met vakkennis).
 Bouwkundig opzichter bij den dienst der zoutregie.
 Ingenieur bij 's lands mijndiensten.
 Bij den dienst der Staatsspoorwegen:
 Civiel-ingenieur,
 Werktuigkundig ingenieur,
 Ingenieur voor het signaalwezen,
 Gegradeerde ambtenaren,
 Opzichter werkplaats voor afd. rijtuigbouw, smederij, instrumentmakerij.
 Opzichter voor opnamen, aanleg en weg en werken.
 Bij den dienst der Staatsspoorwegen (in tijdelijken dienst):
 Beheerder van groote stations,
 Onderbeheerder van groote stations,
 Treindienstleider,
 Technicus voor electro-zwakstroom.
 Scheikundig ingenieur ten behoeve van 's Lands mijndiensten.
 Scheepsbouwkundig ingenieur bij het marine-etablissement te Soerabaya.
 Bij den post-, telegraaf- en telefoondienst:
 Electro-technisch ingenieur,
 Electro-technisch ambtenaar 1ste kl.,
 Electro-technisch ambtenaar 2de kl.,
 Adsp. electro-technisch ambtenaar,
 Telegraafopzichters 1ste en 2de kl.,
 Telefoonopzichters 1ste en 2de kl.,
 Instrumentmaker 1ste klasse,
 Instrumentmaker 2de klasse,
 Radio-technisch ambtenaar 2de kl.,
 Adspirant-radio technisch ambtenaar,
 Radio-telegrafisten.
 Onderwijzer bij het openbaar lager onderwijs.
 Onderwijzer bij het meer uitgebreid lager onderwijs.
 Onderwijzer bij het landbouwonderwijs.
 Gouvernements-accountant.
 Adjunct-Gouvernements-accountant.
 Bij de algemeene politie:
 Commissaris van politie 2de klasse,
 Adspirant-commissaris van politie,
 Hoofdagent der 2de klasse bij de algemeene politie.
 3de officieren en leerling-werktuigkundigen bij de Gouvernementsmarine in Ned.-Indië.
 Bij de luchtvaart-afdeeling:
 Vliegtuigmonteurs,
 Hoofdmonteurs,
 Vliegtuigmakers,
 Fotografen,
 Hoofdkeurmeester,
 Hoofdteekenaar of teekenaar-constructeur,
 Afschrijver.
 Laboranten voor het laboratorium voor materiaalonderzoek.

Zij die voor uitzending tot een dezer betrekkingen in Nederlandsch Oost-Indië in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich tot het verkrijgen van inlichtingen wenden tot de 9de afdeling B van het Ministerie van Koloniën.
 (Nederlandsche Staatcourant van 1 Maart 1921 No. 42).

Koninklijke West-Indische Maildienst
Amsterdam

Passagiersdienst

naar en van SURINAME en CURAÇAO, Br. Guiana, Trinidad, Venezuela, Columbië, Centraal Amerika, Haïti.

Mutaties van 9 tot 15 Maart 1921.

Nieuwe Leden.

J. G. G. Oudegeest, Adj.-Commies Dep. v. O., Den Haag, Veenkade 186, f 5.—
 L. N. J. Franken, Vert. N.-I. Spaarkas, Den Haag, de Poncherstraat 64, f 5.—
 F. B. Hattink, Leerling Landbouwschool, Deventer, Postbox 30, f 2.50.
 M. Havelaar, Leerling Landbouwschool, Deventer, Twelloshedijk, Kweekerij de Viele, f 2.50.
 F. H. Barendse, Boekhouder s.f. Poerwokerto te Poerwokerto, f 5.—
 D. van Nijmegen Schonegevel, Bataafsche Petr.-Mij., Den Haag, Carel van Bylandtlaan 11, f 5.—
 Mevr. Wed. B. Soesman—van Aalst, Den Haag, Frankenslag 165, f 15.—
 S. F. van Julsingha, Administr. s.f., Den Haag, Laan van Meerdervoort 186, f 5.—
 A. Oomes, Breda, Visscherstraat 35, f 5.—

Contributieverhoogingen.

J. W. Dankmeyer, Ass.-Res., van f 2.50 op f 5.—
 T. van Peski, Den Haag, van f 2.50 op f 5.—

Afschrijven.

Douairière Jhr. W. H. Teding van Berkhout, Olst. Rubber Cultuur-Mij., Amsterdam, Heerengracht 362 (Begunstiger).
 N.V. L. E. Fels en Co's. Handelsmaatschappij, Amsterdam, Heerengracht 124/126 (Begunstiger).
 Firma H. G. Th. Crone, Amsterdam, N.Z. Voorburgwal 104 (Begunstiger).
 F. B. Jautzen, Amsterdam (Begunstiger).
 Mej. T. van Wickeren, Nijmegen (Begunstiger).
 E. J. J. Roekx, Delft.
 J. D. Cox, Alkmaar, Chonstraat 39.
 G. A. C. Heunks, Oss (N.-Br.), Nieuwstraat 18.
 Mej. J. Begeman, Teteringen, Baronielaan 112.
 J. G. Schuuring, Apeldoorn, Hoofdstraat 104.
 H. R. A. Vechtman, Apeldoorn, Soerenscheweg 50.
 Mevr. Wed. J. P. Rambaldo di Collalto geb. Tobias, Apeldoorn, Gardenierslaan 28.

Adresveranderingen.

Mej. C. Meulenhoff, van: Soerabaya, Sawaan 4a, naar: Den Haag, Buys Ballotstraat 32, f 7.50.
 Douairière Jhr. T. A. J. van Asch van Wijk, van: Huis ter Heide naar: Driebergen, villa Silvana.
 J. van Lith, van: Haarlem, Jordenstraat 20, naar: Den Haag, Wilhelmina van Pruisenstraat 73, f 2.50.
 Dr. G. P. Utermohlen, Dir. Off. v. Gez. O.-I., Amsterdam, van: P. C. Hoofdstraat 8 naar: Vossiusstraat 38.
 H. J. L. Beck, Houtvester, van: Palembang naar: Malang, Wilhelminastraat 12.
 A. J. Gooszen, Landrechter, Hoofdvertegenwoordiger O. en W., van: Sragen naar: Solo.
 Mr. J. van Hoboken, Rotterdam, van: Parklaan 13 naar: van Vollenhovenstraat 7.
 W. J. Rinkel, Kap. Art. O.-I. B. D., van: Bussum, Nieuwe 's-Gravelandscheweg 5B naar: Medan (Deli Spoorweg-Mij), f 5.—
 H. M. Wolf, Leerling Landbouwschool, Deventer, van: Havenstraat 30 naar: Polstraat 31.
 Mr. A. J. A. Bake, Voorzitter Landraad, van: Solo naar: Toeban.
 J. Ph. van Dalsum, Ingenieur, van: Krawang naar: Koeta Radja.
 G. C. W. F. Fikenscher, Contr. B. B., van: Mangoen Redja naar: Tasik Melaja.
 Ds. E. Klaassen, Predikant, van: Malang naar: Bandoeng.
 J. A. M. Lucas, Referendaris B. B., van: Dep. B. B., Weltevreden naar: Weltevreden, Matramanweg 16.
 J. H. Zeiler, van: Den Haag, 2de Sweelinckstraat 35, naar: Soerabaya, Sumatrastraat 61, f 10.—
 Mr. H. Blaupot ten Cate, Den Haag, van: 1ste v. d. Boschstraat 1 naar: Bezuidenhout 69.
 K. J. de Goede, Commies P. T. en T., van: Weltevreden, P. T. en T.-dienst naar: Soerabaya, Postkantoor aldaar.
 C. Deykerhoff, van: Den Haag, Jacob v. d. Doesstraat 11, naar: O.-I. (nader adres onbekend), f 5.—

N.B. Beleefd verzoek aan H.H. Penningmeesters omtrent leden die zich elders vestigen aan de Penningmeesters der betrokken Afdelingen (c. q. Hoofdvertegenwoordiger A. J. Gooszen van O.-I. te Sragen) te willen berichten, of de contributie afgevoerd zijn dan wel loopende jaar voor hun vertrek werd betaald.

ROTTERDAMSCH LLOYD
 Directie: WM. RUYSS & ZONEN - ROTTERDAM

Geregelde MAIL- en PASSAGIERSDIENST van ROTTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIË met aansluiting naar alle havens in den IND.-ARCHIPEL

LUXUEUS INGERICHTE MAILBOOTEN, alle voorzien van draadlooze telegrafie en onderwater-kloksignaal

G. KERNER & Co.

Opgericht 1890 te Soerabaya.

STATIONSWEG 78 DEN HAAG

Specialiteit in Indische Uitrustingen

Filiaalen te Batavia en Soerabaya

ALLE LEVERINGEN ONDER GARANTIE.

N.V. HOOGWERFF, CHABOT & VISSER'S WIJNHANDEL

Hoofdkantoor: ROTTERDAM, Jufferstraat 21c - Tel. 1155

Filiaal: 'S-GRAVENHAGE
Noordwal 4, Tel. 2461

Filiaal: ARNHEM
Eusebiusstr. singel 1a, Tel. 195

Vereeniging OOST en WEST.

HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 's-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. Jongelieden, welke bij aankomst in Nederland inlichtingen wenschen voor onderdak, enz., zelfs van boord afgehaald zouden willen worden, Ouders en Voogden, welke toezicht op hun in Nederland studeerende kinderen of pupillen wenschen, wendt U tot den gedeleerde der Studie-Commissie, den Heer J. C. HIETINK, van der Heimstraat 76, 's-Gravenhage, Telefoon Scheveningen No. 1514.

INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstrekende op elk gebied aan personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende, Secretaris de Heer J. L. VAN GENNEP, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. Haag No. 4519, Bureau-uren 10—12 v.m. en 2.30—4 nam.

TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan”, van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Nederlandsch-Indiërs een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17 en de Firma MARTINUS NIJHOFF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

- a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk)
Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 2. Onze Oost. II. Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER.
Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 - b. Onze West (Tweede druk) bestaande uit:
 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN.
Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen: Werkring en Vooruitzichten.
 - I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (2de, geheel omgewerkte druk met 8 foto's).
Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (2de, verbeterde druk).
Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (Tijdelijk uitverkocht)
 - IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (2de, verbeterde druk).
Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië.
Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk).
Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen arts in Nederlandsch-Indië.
Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië.
Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (2de verb. druk.)
Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst in Nederlandsch-Indië.
Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - XI. De Geëmployeerde bij de Rubber-(caoutchouc) cultuur en bij eenige Bergcultures in Nederl.-Indië.
Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - d. Emancipatie-Toespraak door Th. A. C. COMVALIUS. Prijs: 1 ex. f 0.25, porto f 0.02.
- N.B. Beleefd verzoek bij bestelling het kostende vooraf per postwissel toe te zenden aan het Informatie-Bureau, Heulstraat 17, te 's-Gravenhage.

Afdeeling 'S-GRAVENHAGE.

Aan het Bureau Laan van Meerdervoert 157, zijn van 10—12 en van 2—4 uur (uitgezonderd Zaterdagsmiddags) inlichtingen te bekomen omtrent de volgende personen die werk zoeken voor:

- Lessen in Machineschrijven en Stenografie.
- Dame als Hoofd — of hulp in de huishouding.
- Kinderjuffrouw in Indië.
- Indische massage en manicure, uitsluitend voor Dames en kinderen.
- Zweedsche gymnastiek, Heilgymnastiek, enz., uitsluitend voor Dames en Kinderen.

Deze inlichtingen zijn ook te verkrijgen op schriftelijke aanvraag bij den Secretaris der Commissie voor hulp aan werkzoekenden, den heer J. A. SOETENS, Buys Ballotstraat 15.

Aan bovengenoemd adres zijn ook inlichtingen te bekomen omtrent Families, die zich belasten met de opvoeding van kinderen, omtrent hotels, pensions, inrichting, medische hulp, onderwijs, enz.

OPGAVE van Leden der Vereeniging „Oost en West”, die zich beschikbaar stellen voor het geven van privaattlessen in Indische talen, Staats- en Strafrecht.

- A. H. J. G. WALBEEHM, Hooge Rijndijk 55, Leiden. — Javaansch. — Maleisch.
 - Mr. E. RIJKE, Witte Singel 46, Leiden. — Staatsinstellingen van Ned. O. en W.-Indië. — N.-I. Strafrecht. — N.-I. Strafvordering. — Madoereesch. — Javaansch. — Maleisch.
 - S. TAGOR, Inl. Veearts, Korte Jansstr. 19, Utrecht. — Maleisch. — Battaksch.
 - J. J. F. SCHREUVEL, Gepens.-Assist.-Res., Vogelkersstraat 1, Den Haag. — Maleische taal- en letterk.
 - B. TH. BRONDGEEST, Heerenweg 199, Haarlem. — De Islam en zijn beteekenis voor Indië. — Arabisch. — Maleisch. — Javaansch.
 - A. H. JANSEN, Hamerstraat 25, Bussum. — Maleisch (gramatica, correspondentie, spreken); geeft les te: Bussum, Naarden, Weesp, Amsterdam, Hilversum, Baarn, Laren en 's-Graveland.
 - Mr. F. C. L. MEIJER, Hoogeweg 56, Zantvoort. — N.-I. Strafrecht - N.-I. Strafvorder. - Alg. Ind. vraagstuk.
 - H. J. VERMEER, 1e v. d. Boschstraat 91, Den Haag. — De Maleische omgangstaal voor de praktijk.
- LEDEN, die in deze opgave opgenomen wenschen te worden, kunnen zich opgeven aan den Secretaris der Vereeniging, Heulstraat 17, 's-Gravenhage.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Hoofdvertegenwoordiger der Vereeniging in Ned.-Indië, den Heer A. J. GOOSZEN, Sragen, res. Soerakarta, Java.

COMPLETE MEUBILEERING BEHANGERIJ

Centraal Meubelmagazijn

= „DUINOORD” =

Reinkenstraat 25 DEN HAAG Tel. H. 2624

STOFFEERDERIJ

MEUBELMAKERIJ

De Haagsche Broodfabriek

„Theario”

Fabriek en Kantoor:

Bilderdijkstraat 139

LUXEBROOD- EN BESCHUITFABRIEK

met speciale afdeling

BANKETBAKKERIJ.

De Haagsche Broodfabriek heeft in ALLE deelen van de stad EIGEN WINKELS.

Zij staat sedert 1909 voortdurend onder contrôle van het Station voor Maalderij en Bakkerij te Wageningen.

VLEUGELS, PIANO'S KUNSTSPELPIANO'S — ORGELS —

REPARATIE - STEMMEN - RUILEN

Speciale Inrichting voor het gereedmaken voor de TROPEN

GOOSEN & SWAGERMAN
DEN HAAG

BOEKHORSTSTRAAT 149 - TEL. H 2051

Leverancier van H. M. de Koningin.

Maison de Bonneterie

Leverancier van H. M. de Koningin.

DEN HAAG, Buitenhof-Groenmarkt.

AMSTERDAM, Kalverstraat-Rokin

Grootst gesorteerde Magazijnen van Elegante Dames- en Kinderconfectie.

Wereldmerk

IBACH

L. C. JACOBI

'S-GRAVENHAGE SOERABAYA

Regentesselaan 123
Telefoon Haag 1403

Wendt U voor

**Koop, Huurkoop, Verhuur,
Inruilen, Repareeren, Stemmen,
Transport**

tot bovenstaande in Nederland en
Buitenland het **meest bekende
adres.**

GROOTSTE voorraad, BESTE merken.

J. P. C. NICOLAI & ZONN

HOF-KLEEDERMAKERS

Kanaalstraat 2 Telef. H. 3146

's-GRAVENHAGE

Hof-, Rijks- en Gemeenteveranciers

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij

Geregelde mail, passagiers- en
vrachtgoederendienst

tusschen de havens in den Nederlandsch-Indischen
Archipel, in verbinding met Singapore, Penang
Australië.

Uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar
de Directiën te Amsterdam en te Batavia.

HAAGSCHE MANUFACTUURHANDEL

voorheen VAN HOUTEN & Co.

Oudste en Soliedste Adres Oppericht Anno 1781

Groote Markt 4 DEN HAAG, Tel. 1974 Laan 2-4

Manufacturen
Witte Goederen
Karpetten
Loopers
Ledikanten

Bedden
Dekens
Matrassen
Vitragés
Gordijnen

Groote sorteering Slaapkamer-Ameublementen

A. SCHRÖDER & Co.

Groenmarkt.

Laatst uitgekomen

Voorjaarsstoffen

Dames- en Kinder-Confectie.

Modemagazijnen

van Bommel

Vlamingstraat 8-10

Prins Hendrikstraat 98-106

SPECIALITEIT

Handschoenen

GENEZING

gegarandeerd

voor **SUIKERZIEKTE** (Diabetes) met

DIABETA

van Mevrouw A KRAJENBRINK

Verkrijgbaar bij de

Apotheek DE KOEDOE, Scheveningen

Fred. Hendriklaan 166 - Tel. S. 1053

Instituut LAURILLARD

OPLEIDING voor verschillende
examens en ambten, zooals Staats-
inrichting M. O., Staathuishoudk.
M. O., Gemeente-administratie,
Boekhouden. De opleid. geschiedt
ook **schriftelijk** in Nederland en
Koloniën met zeer goede resultaten.
Prospectus en lijsten met namen
en adressen van **zeshonderd en
veertig geslaagden** worden op
aanvraag gratis toegezonden door
Mr. Dr. I. J. M. LAURILLARD.

Oranjeplein 102 - Den Haag

Telefoon 6225

P. B. VAN MOORSEL & Co

Kerkplein 11-12, naast het Hoofdpostkantoor.

Torenstraat 5-6 - Telefoon 2898 - Den Haag

Goedkoopst adres voor het meubi-
leeren en stoffeeren van woningen

Holland-Canada Hypotheekbank

's-Gravenhage - Winnipeg

Directie: Mr. J. D. P. TEN BOSCH te 's-Gravenhage; J. G. COSTER te Winnipeg.